

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2023–2026

Valtiontalouden tarkastusviraston toiminta- ja taloussuunnitelma

Dnro D/624/02.01.01.00/2022

Valtiontalouden tarkastusviraston toiminta- ja taloussuunnitelmassa määritellään tarkastusviraston toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet ja linjaukset suunnitelmakaudelle 2023–2026. Toiminta- ja taloussuunnitelmaan on kirjattu, miten tarkastusviraston strategiaa toteutetaan käytännössä, miten käytetään tarkastusvirastolle osoitettuja voimavaroja ja miten viraston toimintaa kehitetään. Lisäksi toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää tarkastusviraston henkilöstövoimavara- ja määrärahakehyslaskelmat sekä koulutus- ja hankintasuunnitelmat. Liitteenä esitetään finanssipolitiikan valvonnan suunnitelma vuosille 2023–2026, jonka hyväksyy finanssipolitiikan valvonnasta vastaava johtaja.

Helsingissä 28. lokakuuta 2022

Sami Yläoutinen
pääjohtaja

Tuula Sandholm
johtaja

Sisällys

1	Tarkastusviraston toimintaympäristön kuvaus	4
2	Tarkastusviraston strategia 2019–2023	4
2.1	Visio, missio ja arvot	4
2.2	Vaikuttavuus- ja tulostavoitteet	5
3	Tarkastusviraston organisaatio ja tehtävät	8
4	Tarkastusviraston yksiköiden tavoitteet ja painopisteet sekä kehittämistoimet.....	9
4.1	Tarkastustoiminta.....	9
4.2	Valvontatoiminta	13
4.3	Yhteiset palvelut	14
4.4	Kehittämishankkeet.....	17
5	Hankinnat	17
6	Riskien arviointi ja sisäinen tarkastus	18
6.1	Sisäinen tarkastus.....	18
7	Talouden linjaukset ja määrärahalaskelma.....	19
7.1	Toimintamenot	19
7.2	Investointimenot	20
8	Henkilöstösuunnitelma.....	20
8.1	Henkilöstövoimavarojen käyttö	20
8.2	Henkilöstön osaamisen kehittäminen	21
8.3	Työhyvinvointi	22
Liitteet	.....	23
	Liite 1: Finanssipolitiikan valvonnan ja tarkastuksen suunnitelma 2023–2026.....	23
	Liite 2: Määrärahakehyslaskelma 2023–2026	25
	Liite 3: Määrärahalaskelma (TTS-laskelma)	26
	Liite 4: Henkilöstövoimavarakehys 2023–2026	27
	Liite 5: Hankintasuunnitelma.....	28
	Liite 6: Koulutussuunnitelma.....	30

1 Tarkastusviraston toimintaympäristön kuvaus

Tarkastusvirasto on eduskunnan yhteydessä toimiva riippumaton ulkoinen tarkastusviranomaisena, jonka lakisääteisenä tehtävänä on tarkastustoiminnan lisäksi finanssipolitiikan ja puolue- ja vaalirahoituksen valvonta sekä kantelu- ja väärinkäytösilmoitusten käsittely.

Toimintaympäristön nopeat ja ennakoimattomat muutokset ovat leimanneet muiden julkisen sekä yksityisen sektorin toimijoiden tavoin myös tarkastusviraston toimintaa. EU:n valtiontukisäännökset sekä kansallinen lainsäädäntö ja siihen tehdyt lukuisat tilapäiset muutokset mahdollistivat sen, että Suomen huoltovarmuus, yritystoiminta ja terveydenhuolto selvisivät hyvin koronapandemian akuuteista vaiheista. Koronapandemian jälkivaikutuksia tullaan kuitenkin edelleen näkemään yhteiskunnassa, muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon miljardiluokan palvelu- ja hoitovelkana, jota työvoiman kohtaanto-ongelmat edelleen syventävät. Tilanne on haastava etenkin vuonna 2023 toimintansa aloittaville hyvinvointialueille. Vuoden 2023 alusta alkaen tarkastusvirastolla on oikeus tarkastaa hyvinvointialueita valtion rahoituksen osalta, ja tältä osin valmistelut ovat jo käynnissä.

Ukrainan sodasta johtuvat seurannaisvaikutukset, kuten energiakriisi, kyberturvallisuusriskit ja tilapäistä suojelua tarvitsevien vastaanottaminen, heijastuvat koko yhteiskuntaan, elinkeinoelämään sekä julkishallintoon ja -talouteen ja vaikuttavat osaltaan myös tarkastusviraston toimintaan. Suomen julkisen talouden haasteet ovat merkittävät. Julkisen talouden tilanne on hankaloitunut esimerkiksi nousevien korkomenojen sekä työllisyystilanteen ja työllisyystoimien vaikuttavuuden heikkenemisen vuoksi. Tarkastusvirasto on kiinnittänyt asiaan huomiota omassa finanssipolitiikan arviossaan ja suosittelut kestävyystiekartan pikaista päivittämistä. Venäjän hyökkäyksestä Ukrainanaan johtuen hallitus ei keväällä 2022 julkaissut päivitettyä versiota kestävyystiekartasta, jossa oli vuosina 2020 ja 2021 asetettu julkisen talouden velkasuhdetta koskeva tavoite ja eikä käsitelty tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Tulevaisuudessa on varauduttava siihen, että tarvitaan esimerkiksi menojen priorisointia, verotuksen kokonaisvaltaista tarkastelua ja niiden pohjalta tehtäviä päätösperäisiä, valtion rahoitusasemaa vahvistavia toimia, jotka koskettavat myös tarkastusvirastoa osana julkistalouden toimintaympäristöä.

Osana julkista toimintaympäristöä tarkastusvirasto on tarkastellut laajasti myös omaa tehtäväkenttäänsä, tavoitteitaan, uudistanut organisaatiotaan ja johtamismalliaan pystyäkseen entistä vahvemmin toteuttamaan lakisääteistä perustehdänsä ja priorisoimaan toimintaansa ja samalla omalla toiminnallaan toteuttamaan niitä kehittämishankkeita ja muita toimia, jotka ovat tarpeen vallitsevassa toimintaympäristössä tai auttavat valmistautumaan niihin. Tarkastusvirasto kehittää edelleen tarkastus- ja valvontatoiminnan digitalisaatiota, tiedolla johtamista, vastuullisuusraportointiaan sekä huomioi kestävä kehityksen tavoitteet sekä tarkastustyössä, että omassa toiminnassaan.

Koronapandemian jälkeen tarkastusvirastossa on jatkettu sujuvasti hybridityötä. Jatkossa tarkastusvirasto tarkastelee toimitilarapeita ja työskentelyyn liittyviä toimintatapojaan huomioiden tulevaisuuden työnteon vaatimukset ja henkilöstön tarpeet. Yhteistyö Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen, Palkeiden kanssa tiivistyy ja valtionhallinnolle tarjottuja yhteisiä lisäpalveluita otetaan käyttöön.

Tarkastusvirasto aloittaa vuonna 2023 strategiansa päivittämisen ja tarkastelee samassa yhteydessä kokonaisvaltaisesti esimerkiksi virastotason riskienhallintaa ja laadunhallinnan kokonaisuutta. Strategiatyössä tarkastusviraston toimintaympäristön tuntemus, ennakointitieto ja tiedolla johtaminen ovat keskeisessä asemassa. Tarkastusvirasto valmistautuu myös tulevaan vaalikauteen kokoamalla evästyksiä kuluneella vaalikaudella julkaistuista tarkastuksista hallitusohjelmavalmisteluun.

2 Tarkastusviraston strategia 2019–2023

Toiminta- ja taloussuunnittelu perustuu tarkastusviraston 2019–2023 strategiaan ja siinä asetettuihin tavoitteisiin. Tarkastusviraston tehtävä on turvata eduskunnan valtiontaloudellista valtaa ja varmistaa, että valtiontaloutta hoidetaan lainmukaisesti, avoimesti ja tuloksellisesti.

2.1 Visio, missio ja arvot

Vuoden 2019 strategiapäivityksen yhteydessä tarkastusviraston visioksi määriteltiin: yhdessä – kestävää tulevaisuutta, jaettua tietoa.

Tarkastusviraston missiona on mahdollistaa valtion talouden hoidon kestävä kehitys.

Tarkastusviraston arvot ovat vastuullisuus, avoimuus, objektiivisuus ja arvostaminen. Ne ohjaavat tarkastusviraston sisäisen ja ulkoisen toiminnan tapaa.

2.2 Vaikuttavuus- ja tulostavoitteet

Valtiontalouden tarkastusviraston tavoitteena on olla yhteiskunnallisesti vaikuttava. Tarkastusviraston toiminnan strategisena vaikuttavuustavoitteena on, että

1. valtion taloudenhoidon tuloksellisuus paranee,
2. luottamus päätöksenteon tietoperustaan paranee ja
3. luottamus siihen, että suomalainen valtionhallinto toimii avoimesti, tuloksellisesti ja kestävästi, vahvistuu.

Tarkastus- ja valvontatyön avulla tarkastusvirasto tuottaa eduskunnalle, päätöksentekijöille ja ylimmälle virkamiesjohdolle merkityksellistä, olennaista ja oikea-aikaista tietoa, jossa korostuu asian valtiontaloudellinen merkitys. Tarkastusviraston tarkastus- ja valvontasuunnitelmaan kirjataan tarkastus- ja valvontatoiminnan aiheet, niiden valintaperusteet ja suunnittelukauden painopisteet.

Tarkastusviraston toiminnan vaikuttavuus rakentuu sen perustehtävien laadukkaasta toteuttamisesta ja tulostavoitteiden saavuttamisesta. Vaikuttavuutta seurataan erityisesti tarkastussuosituksen toteutumisen avulla, sidosryhmäkselyin sekä seuraamalla tulostavoitteiden saavuttamista.

Taulukko 1: Toteutumat, ennusteet ja tavoitteet tarkastussuosituksen toteutumiselle ja sidosryhmien näkemyksille VTV:n vaikuttavuudesta

Vaikuttavuus	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Tilintarkastussuosituksen toteutuminen kokonaan tai osittain, %	ei vertailukelpoista tietoa	ei vertailukelpoista tietoa	85	85	85	85	85	85
Muiden tarkastusten suositusten toteutuminen kokonaan tai osittain %	78	84	82	82	82	82	82	82
Sidosryhmät arvioivat VTV:n toiminnan vaikuttavaksi (sidosryhmäksely, % vastaajista)	67	-	47	-	70	70	70	70

Tulostavoitteet

Vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi on tunnistettu seuraavat neljä tulostavoitetta. Tulostavoitteissa onnistuminen luo edellytykset ja perustan viraston toiminnan vaikuttavuudelle. Toiminnan tulee olla tuloksellista ja viraston voimavarat tulee suunnata tehokkaasti yhteiskunnallisen vaikuttavuuden saavuttamiseksi.

1. Tuotamme päätöksentekijöille ajankohtaista ja olennaista tarkastus- ja valvontatietoa hallinnon tilivelvollisuuden toteuttamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi

Tuotamme tietoa ajankohtaista ja olennaista ja se tukee hallinnon tilivelvollisuuden toteutumista sekä hallinnon läpinäkyvyyttä. Tuotamme tietoa valtiontaloudellisesti merkittävistä tai huomattavia valtiontaloudellisia riskejä sisältävistä aiheista. Tarkastuskohteet huomioivat antamamme suositukset toimintansa kehittämisessä.

2. Vuorovaikutuksemme tukee tarkastus- ja valvontatoimintamme vaikuttavuutta

Aktiivinen vuorovaikutus koko tarkastus- ja valvontaprosessin ajan tukee työmme vaikuttavuutta. Viestimme tarkastus- ja valvontatoimintamme tulokset avoimesti ja sidosryhmiä hyödyttävällä tavalla.

3. Prosessimme tukevat tuloksellisuuttamme

Laadukkaat ja tehokkaat prosessit ja toimintatavat mahdollistavat viraston tuloksellisen toiminnan ja tukevat olennaisen ja ajankohtaisen tiedon tuotantoa.

4. Olemme osaava ja hyvinvoiva työyhteisö

Henkilöstömme on osaava ja hyvinvoiva. Teemme asioita sujuvassa yhteistyössä ja hyödynnämme toistemme vahvuuksia.

Toiminnallista tuloksellisuutta koskevat keskeiset tunnusluvut:

Taulukko 2: Toiminnallisen tehokkuuden tunnuslukujen toteutumat, ennuste sekä tavoitteet. Kustannustiedot sisältävät sekä välittömät että välilliset kustannukset. Tuottavuuslukujen henkilötyövuoden (htv) sisältää kyseiseen toimintaan käytetyn työajan.

Taloudellisuus	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
LTF-tarkastusten kesto/läpimenoaika (vrk, sisältää suunnittelun)	-	531	419	500	400	400	400	400
LTF-kertomuksen kustannus (€)	-	266 500	383 286	481 333	400 000	380 000	370 000	360 000
Tilintarkastuskertomuksen kustannus (€)	-	47 059	44 286	51 275	50 000	49 000	48 000	48 000
Jälkiseurantaraportin kustannus (€)	-	8 278	10 444	6 600	7 000	7 000	7 000	7 000
Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus (€)	-	830	842	826	825	825	825	825

Tuottavuus	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Tarkastus- ja valvontakertomusten (ml. eduskuntakertomukset pl. fipo) määrä / htv	2,1	2,1	1,8	1,5	1,7	1,8	1,9	1,9
Jälkiseurantaraporttien määrä / htv	23,3	22,5	19,3	28,7	25	23	23	23
Henkilötyövuosien kohdentuminen ydintoimintaan %	70	64	63	69	75	75	75	75

Taulukko 3: Tuotosten ja laadunhallinnan tunnuslukujen toteutumaiset, ennuste ja tavoitteet

Tuotokset	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Tarkastus- ja valvontakertomusten määrä kokonaisuutena	90	86	87	86	89	88	89	87
Eduskuntakertomusten määrä (pl. fipo)	4	4	3	5	4	4	5	3
Tilintarkastuskertomusten määrä	70	68	70	69	71	69	69	69
LTF-tarkastuskertomusten määrä	16	14	14	12	14	15	15	15
Jälkiseurantaraporttien määrä	14	18	27	19	21	15	15	15
Julkaisut-osion yksilöidyt sivunkatselut	33 360	34 367	41 597	27 000	28 000	30 000	35 000	35 000
Laadunhallinta	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Tarkastuskohteiden palaute tarkastustiedon ajankohtaisuudesta ja olennaisuudesta on positiivista (% vastaajista)	62	88	74	67*	85	85	85	85
Tarkastuskohteiden palaute yhteistyöstä tarkastusprosessin aikana on positiivista (% vastaajista)	82	93	91	92*	90	90	90	90
Tarkastusviraston julkaisut ovat hyödyllisiä (sidoryhmäkysely % vastaajista)	74	-	55	-	80	80	80	80
Sisäisen asiakaskyselyn tulokset (1–5)	-	-	-	-	3	4	4	4

* Vuodesta 2022 eteenpäin palautekyselyiden tulokset kattavat kaikki tarkastuslajit. Aikaisempien vuosien toteutumisissa ei ole mukana tilintarkastuksen palautteita.

Taulukko 4: Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tunnuslukujen toteutumaiset, ennuste ja tavoitteet.

Voimavarat	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Henkilöstön määrä (htv)	142,5	145,2	145,4	141,3	151,5	151,5	151,5	146,5
Työtyytyväisyysindeksi (1–5)	-	3,5	3,3	3,4	3,5	3,6	3,7	3,8
Johtajuusindeksi (1–5)	-	3,2	3,0	3,0	3,3	3,4	3,5	3,6
Koulutustasoindeksi	6,7	6,7	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8
Tilintarkastajan ammattitutkintojen määrä (lkm)	28	33	40	43	44	45	46	46
Koulutukseen käytetty aika pv/htv	7,9	7,1	4,8	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Sairaspoissaolojen määrä pv/htv	7,5	3,4	4,2	6,4	alle valti- onhallin- non kes- kiarvon	alle valti- onhallin- non kes- kiarvon	alle valti- onhallin- non kes- kiarvon	alle valti- onhallin- non kes- kiarvon
Työterveyshuollon kustannukset nettona (€/htv)	872	985	944	899	900	900	900	900

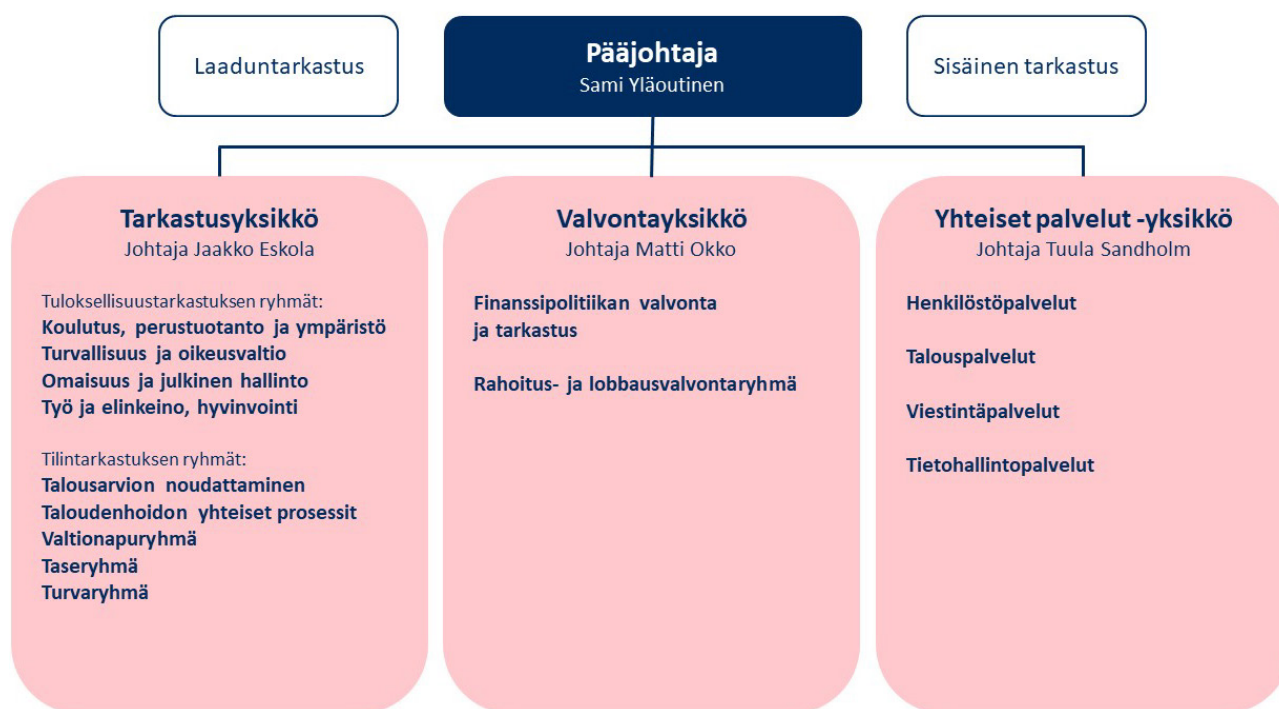
Tulostavoitteiden edistymisestä ja toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti tilinpäätöksen yhteydessä.

3 Tarkastusviraston organisaatio ja tehtävät

Tarkastusviraston organisoituminen ja johtamisjärjestelmä on uudistettu vuoden 2022 aikana. Tavoitteena on selkeyttää vastuita ja tukea paremmin viraston ydintehtävän toteuttamista. Uudistustyö käynnistettiin syksyllä 2021 organisaation itsearviointilla, johon sisältyi koko henkilöstölle ja johdolle suunnattu kysely sekä yhteinen työpajapäivä. Näkemystä uudistustarpeista kertyi myös keväällä 2022 pääjohtajan kahdenkeskisistä keskusteluista henkilöstön kanssa.

Vuoden 2023 alusta tarkastusvirasto toimii linjaorganisaationa, jota johtaa pääjohtaja. Tarkastusvirasto on organisoitu kolmeen yksikköön, jotka ovat tarkastus-, valvonta- ja yhteiset palvelut -yksiköt. Tarkastusyksikössä toteutetaan jatkuvaluonteiset tarkastukset sekä aihealueiltaan vaihtuvat tarkastukset, valvontayksikössä toteutetaan valvontatehtäviä, kantelu- ja väärinkäytösilmoitusten käsittely sekä finanssipolitiikan tarkastuksia. Yhteiset palvelut -yksikössä toteutetaan koko virastolle yhteisiä palveluita ja prosesseja. Tarkastusyksikkö jakaantuu yhdeksään ryhmään, valvontayksikkö kahteen ja yhteiset palvelut neljään ryhmään.

Kuvio 1: Valtiontalouden tarkastusviraston organisaatio 1.1.2023 alkaen. Ryhmien nimet vahvistuvat myöhemmin.

Tarkastusviraston tehtävä on turvata eduskunnan valtiontaloudellista valtaa ja varmistaa, että valtiontaloutta hoidetaan lainmukaisesti, avoimesti ja tuloksellisesti. Tarkastusvirasto tarkastaa valtion taloudenhoitoa ja valtiontalousarvion noudattamista, turvaa vaali- ja puoluerahoituksen sekä vaikuttamistoiminnan avoimuutta (avoimuusrekisteritehtävä) sekä valvoo finanssipolitiikkaa tavoitteena vakaa ja kestävä julkinen talous sekä läpinäkyvät ja ymmärrettävät finanssipolitiikan säännöt.

4 Tarkastusviraston yksiköiden tavoitteet ja painopisteet sekä kehittämistoimet

4.1 Tarkastustoiminta

Tarkastusviraston perustuslaillinen tehtävä on tarkastaa valtion taloudenhoitoa ja valtion talousarvion noudattamista. Tarkastusvirastosta annetun lain mukaisena tehtävänä on tarkastaa valtion taloudenhoidon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä talousarvion noudattamista. Olennaisilta osin tätä tehtävää ja eduskunnan antamaa toimeksiantoa toteutetaan tarkastusyksikössä. Lisäksi tarkastusvirastolla on toimeksianto huolehtia yhtäläisen suojan periaatteen toteutumisesta myöskin EU-varainsiirtojen osalta.

Tarkastustehtävän toteuttamiseksi tarkastusvirastolle on osoitettu tarkastusoikeudet. Tarkastustehtävän ja tarkastusoikeuksien kautta muodostuva kokonaisuus edellyttää tarkastusvirastolta ammatillista harkintaa tarkastusten suuntaamiseksi valtiontalouden ja valtiontalouden hoidon näkökulmasta olennaisiin asioihin sekä niihin asiakokonaisuuksiin, jotka sisältävät valtiontalouden näkökulmasta merkittäviä laillisuuden tai tarkoituksenmukaisuuden riskejä. Tarkastustoiminnan suuntaamisen näkökulmasta keskeisimmät valinnat toteutetaan tarkastusviraston strategian ja tarkastuksen painopisteiden kautta.

Tarkastusviraston velvollisuutena on säännöllisesti arvioida tarkastustehtävän ja tarkastusoikeuksien kautta muodostuvan toimintaympäristön muutoksia. Valtiontalouden näkökulmasta riskit ja olennaisuudet ovat myös jatkuvassa muutoksessa. Tarkastusyksikössä huolehditaan olennaisilta osin siitä, että tarkastusvirasto arvioi kattavasti koko tarkastuskohteemme potentiaalisia olennaisia tarkastusaiheita, olennaisuuksia sekä tuloksellisuuden että laillisuuden riskejä.

VTV:n tarkastustyö perustuu INTOSAI (the International Organization of Supreme Audit Institutions) hyväksymiin ISSAI-standardien mukaisiin tarkastuslajeihin. Tarkastuslajit ja standardit antavat osittain tavoitteet tarkastustyön sisällölle sekä metodologialle. Tarkastuslajit muodostavat jatkossa myös selkeän perustan tarkastusosaamisen kehittämiseksi. Tarkastusvirasto toteuttaa tarkastustehtäväänsä suorittamalla tilintarkastuksia, tuloksellisuustarkastuksia, laillisuustarkastuksia ja finanssipolitiikan tarkastuksia.

INTOSAI:n hyväksymissä ISSAI-standardeissa kuvataan kansallisen ylimmän tarkastusviranomaisen tehtäväalaa. Käytännössä standardit ovat sovellettavissa myös valtiontalouden tarkastusviraston toteuttamaan tarkastukseen. Sovellettaessa standardeja on niiden sisältö huomioitava kokonaisuutena.

Tarkastusyksikkö vastaa tarkastusviraston toteuttamien tarkastusten suuntaamisesta, aihevalinnan valmistelusta sekä tarkastusten laadunhallinnasta. Tarkastusryhmien päälliköt vastaavat osaltaan tarkastusryhmän sisällöllisen vastuualueen toimintaympäristön seurannan organisoimisesta ja tarkastusaiheiden valmistelusta.

Tarkastusyksikkö osallistuu ja vastaa tarkastusviraston tarkastussuunnitelman valmistelusta sekä valmistelee toimialaansa liittyvät tarkastusviraston lausunnot.

Tarkastusyksikön tehtävänä on lisäksi huolehtia tarkastusviraston henkilöstön tarkastusosaamisesta ja sen kehittämisestä sekä kehittää tarkastusviraston toimintaa toimialallaan. Tarkastusyksikön tehtävänä on seurata toimialansa kansallista ja kansainvälistä kehitystä sekä osallistua kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön.

Tarkastusyksikkö toimii myös tehtävissään tarvittavien tietojärjestelmien ja tietoaineistojen omistajana.

Tarkastustoiminnan ja siihen linkittyvän asiantuntijatoiminnan vuosittaiset määrät ovat seuraavat

- noin 65 tilintarkastuskertomusta,
- 12–15 erillistä tuloksellisuustarkastusta, laillisuustarkastusta tai näiden metodologiaa yhdistävää monilajitarkastusta ja
- noin 30 tarkastuksen toimialaan kuuluvaa lausuntoa.

Tarkastusyksikön tehtävänä on toteuttaa (VTV:n) tarkastussuunnitelmassa päätetyt sekä mahdollisissa erillislaeissa säädetyt tarkastukset. Tarkastukset toteutetaan tarkastuksesta annettujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Tarkastuksen ohjeet ja määräykset vahvistaa tarkastusviraston pääjohtaja.

Tuloksellisuustarkastuksen pääasiallinen tehtävä on tarkastaa taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuutta. Lisäksi tuloksellisuustarkastuksissa kiinnitetään huomiota taloudenhoidon laillisuudessa ja talousarvion noudattamisessa esiin tulleisiin ongelmiin. Tuloksellisuustarkastuksessa on erityisesti tavoitteena tuottaa lisäarvoa tarkastusraportoinnin hyödynnäköille tuomalla esiin toiminnan tuloksellisuutta koskevia hallinnon hyviä käytäntöjä sekä merkittäviä puutteita ja ongelmia syineen. Tarkastuksilla pyritään antamaan päätöksentekijöille tietoa, jota he voivat hyödyntää taloudenhoidon suunnittelussa ja ohjauksessa, sekä suosituksia toiminnan edelleen kehittämiseksi.

Tilintarkastuksella tarkastusvirasto varmentaa valtiontaloutta koskevan tiedon luotettavuutta, käyttökelpoisuutta ja hyvän hallinnon toteutumista. Luotettavat tiedot valtion taloudesta ja valtion taloudellisesta asemasta turvaavat julkisen talouden kestävyttä. Tarkastusviraston asiantuntemuksen ydin ja siihen liittyvä näkemysellisyys muodostuvat tarkastustoiminnan yhteydessä ja sen perusteella. Virasto tukee julkisen toiminnan uudistuksia ja muutoksia asiantuntijatoiminnallaan niin tarkastusten aikana kuin hallinnon kehittämishankkeissa sekä puheenvuoroillaan, artikkeleillaan ja kaikella vuorovaikutuksellaan.

Tarkastusviraston toteuttama tarkastus kattaa edelleen ministeriöt ja kirjanpitoyksiköt, joiden on lakisääteisesti laadittava tilinpäätös, eräät talousarvion ulkopuoliset valtion rahastot sekä valtion tilinpäätöksen. Tilintarkastuskertomukset annetaan suunnittelukaudella valtion tilinpäätöksestä, ministeriöiden ja muiden kirjanpitoyksiköiden tilintarkastuksesta ja eräiden rahastojen tilintarkastuksesta. Lisäksi toteutetaan kolmen kansainvälisen organisaation tilintarkastus: HELCOMin, CERNin sekä ESO:n. Näiden lisäksi tarkastetaan pohjoismaiden ministerineuvoston alaisten kahden Suomessa sijaitsevan instituutin tilintarkastukset. CERN:n ja ESO:n tarkastustoimeksianto päättyy tarkastusviraston osalta vuoden 2022 tilinpäätösten tarkastukseen.

Tuloksellisuustarkastuksien, laillisuustarkastuksien ja monilajitarkastuksien tarkastusaiheet valitaan tarkastusviraston toimintaympäristön seurannan ja riskianalyysin perusteella. Kaikkien tarkastusten toteuttaminen perustuu tarkastusviraston tarkastussuunnitelmaan.

Jälkiseurannat

Jälkiseuranta tehdään niistä tarkastuksista, joista on annettu tarkastuskertomus, ja se on aina osa tarkastusprosessia. Jälkiseurantaraportit koskevat yhteisen tarkastusprosessin alaisia tarkastuksia eli finanssipolitiikan tarkastuksia, tilintarkastuksesta erillisiä laillisuustarkastuksia, tuloksellisuustarkastuksia sekä useita tarkastuslajeja soveltavia monilajitarkastuksia. Tilintarkastus on muista tarkastuslajeista erillinen kokonaisuus ja siihen liittyvä jälkiseurantatyö toteutetaan osana viraston tilintarkastusta.

Jälkiseurantaraporteissa todetaan, onko annetut tarkastussuositukset toteutettu, ja arvioidaan, ovatko toteutetut toimet riittäviä tarkastuksessa havaittujen epäkohtien korjaamiseksi. Jälkiseurantaraportissa todetaan myös, mitkä ovat suositeltavat jatkotoimet jälkiseurannan perusteella. Tarkastusvirasto ei jatka jälkiseurantaa, jos katsotaan, että epäkohdat on riittävässä määrin korjattu. Jälkiseurantaa voidaan kuitenkin jatkaa, jos seurannassa ei ole saatu riittävästi tietoa epäkohtien korjaamisesta. Päätelmänä voi olla myös esitys uuden tarkastuksen aloittamiseksi samasta aiheesta.

Tavoitteena on toteuttaa suunnittelukaudella tähän mennessä laadittujen jälkiseurantasuunnitelmien mukaiset jälkiseurannat ja raportoida niistä. Vuosille 2023–2024 on tähän mennessä suunniteltu toteutettavaksi yhteensä 26 jälkiseurantaa. Jälkiseurantojen määrä tarkastuskaudella vuosille 2024–2026 tarkentuu valmistuvien tarkastusten ja niistä laadittavien jälkiseurantasuunnitelmien mukaisesti.

Tarkastusoikeuksien muutokset

Valtiontalouden tarkastusvirastolle osoitetaan vuoden 2023 alusta tarkastusoikeus hyvinvointialueisiin ja hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 4 §:ssä tarkoitettuihin hyvinvointialuekonserniin kuuluviin yhteisöihin ja säätiöihin sekä Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä pelastustoimeen sekä näitä tehtäviä varten perustettuihin kaupungin määräysvallassa olevien yhteisöihin. Tarkastusvirastolla on jatkossa tarkastusoikeus edellä mainittuihin yhteisöihin ja säätiöihin valtiolta saadun rahoituksen osalta. Tarkastusyksikön lyhyen aikavälin tavoitteena on määritellä miten VTV tulee jatkossa tarkastamaan hyvinvointialueita. Tähän sisältyvät sekä VTV:n tarkastuksellinen lähestymistapa hyvinvointialueisiin, että hyvinvointialueiden huomioiminen jatkossa myös toimintaympäristön seurannassa. Tarkastusoikeus olisi tarkoituksenmukaista saattaa myös tarkastustoiminnan kautta näkyväksi vuoden 2023 lopussa tai vuoden 2024 alussa.

Tulevien vuosien aikana tarkastusyksikössä olisi myös arvioitava, käyttääkö VTV sille osoitettuja tarkastusoikeuksia tasapainoisella tavalla. Lähinnä tämä koskee valtion määräysvallassa olevia yhteisöjä, mutta samalla läpikäydään tarpeet toimintaympäristön seurannan organisoimiseksi ja tarkastusaiheiden tunnistamiseksi tarkastusoikeuksien kaikkien kohtien osalta.

Tarkastussuunnittelun kehittäminen

Tarkastusyksikön vastuulla on huolehtia asianmukaisesta toimintaympäristön seurannasta sekä valmistella VTV:n lakisääteiseen tarkastussuunnitelmaan aiheet tulevista tarkastuksista. Tarkastussuunnittelun prosessi uudistetaan suunnittelukauden aikana siten, että varmistetaan VTV:n tarkastustehtävän ja tarkastusoikeuksien näkökulmasta kattavasta toimintaympäristön seurannasta. Tarkastusyksikön ja VTV:n johto vastaa siitä, että tarkastukset kohdennetaan oikeisiin ja olennaisiin asioihin. Tarkastusviraston tuleva strategia ohjaa myös tarkastuksen kohdentamista. VTV:n valtion- ja kansantaloudellisen riskianalyysin merkitys arvioidaan myös suunnittelukauden aikana ja se päivitetään tarvittaessa. Tästä näkökulmasta myös VTV:n riskianalyysi tulee arvioitavaksi.

Selkeä ja nykyistä pysyvämpi organisoituminen voi helpottaa hallinnonalakohtaisen laillisuuden tai tuloksellisuuden riskien sekä valtiontaloudellisen olennaisuuden tunnistamista. Suunnittelukauden aikana pyritään myös mahdollisuuksien mukaan varmistamaan toimintaympäristön seurannassa henkilötasoinen jatkuvuus. Asiantuntemus mahdollistaa seurannan olennaisten ja riskiä sisältävien aiheiden suunnittelun.

Toimintaympäristön seurannassa ja tarkastusaiheiden valinnassa huolehditaan siitä, että myös poikkihallinnolliset näkökulmat säilyvät. Tarkastusaiheiden tunnistamisessa politiikka-alueiden kautta on useimmiten myös poikkihallinnollinen näkökulma mukana.

Tarkastussuunnittelulla varmistetaan, että tarkastuksen kohteeksi valitaan olennaisia ja valtiontaloudellisia riskejä sisältäviä aiheita. Varsinaisen tarkastusprojektin suunnittelun vaiheessa varmistetaan, että tarkastusaihetta arvioidaan eri tarkastuslajien tavoitteiden näkökulmasta. Tämä tulee kuitenkin vasta tarkastusprojektin suunnitteluvaiheessa tehtäväksi.

Data-analytiikan ja tietoaaineistojen käytön kehittäminen

Tarkastuksen digitalisointia ja ohjelmistorobotiikkaa kehitetään suunnittelukaudella kaikilla tarkastuksen osa-alueilla niin, että uusia menettelyjä voidaan ottaa käyttöön tehokkaasti ja nopeasti. Tavoitteena on edelleen automatisoida tiedonsiirtoja ja kehittää analyttistä tarkastusta eri aineistoja hyödyntäen. Tilintarkastusta kehitetään tarkastuskaudella niin, että siinä voidaan hyödyntää entistä enemmän data-analytiikkaa ja kohdentaa tarkastusta riskiperusteisesti analyttisen tarkastelun ja automatisoinnin avulla. Tässä kehittämisessä hyödynnetään muun muassa tehtävien keskittämistä niin, että manuaalista työtä saadaan vähennettyä ja keskitettyä. Tavoitteena on, että automatisoidulla ja keskitetyllä tarkastuksella hoidetaan merkittävä osa tilinpäätöslaskelmien ja niiden liitteenä annettavien tietojen varmentamisesta.

Toimintatapoja kehittämällä varmistetaan, että tarkastusviraston säännönmukaisesti käytettävissä olevat tietoaaineistot ovat tarkastuksen tarpeita vastaavasti käytettävissä kaikissa tarkastuksissa. Tämä edellyttää tietoaaineistojen tietosisältöjen kuvausten ajantasaisuutta sekä toimivia tiedonjakamisen menettelyitä. Samassa yhteydessä tulee myös huomioida tietosuojavaatimukset, mikäli aineistot sisältävät henkilötietoja. Suunnittelukauden aikana rakennetaan myös toimintatavat tilanteisiin missä tarkastuksessa on tarpeen hyödyntää ulkopuolisia palveluntarjoajia tarkastusaineistojen analysoinnissa.

Data-analytiikan kehittäminen tarkastuksen tarpeisiin toteutetaan tiiviissä yhteistyössä tarkastusmenetelmien ja tarvittaessa tarkastuksen organisoinnin kehittämisen kanssa. Tarkastuksen uudella organisoinnilla tuetaan sitä, että data-analytiikan kehittämisen hyödyt voidaan ottaa osaksi toimintatapoja mahdollisimman tehokkaasti. Tietoaaineistojen käytön tulee jatkossakin tukea tarkastuksen tiedonmuodostuksen menetelmiä.

Tilintarkastuksen kehittämistyön yhteydessä on käynnistetty tarkastuksen tietojärjestelmän kehityshanke. Järjestelmän hankinta ja pilotointi tarkastuskäytössä toteutetaan vuonna 2023.

Teknologia-arkkitehtuuria, joka on eri teknologioiden, rakenteiden ja infrastruktuurin muodostama kokonaisuus, rakennetaan edelleen. Tavoitteena on varmistaa VTV:n teknologia-arkkitehtuurin eheys sekä tuottaa tarkastustoimintaa tukevia teknisiä ratkaisuja kustannustehokkaasti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Vuonna 2023 laajennetaan olemassa olevan tietovarastoratkaisun käyttöä tarkastustoiminnassa, mikä mahdollistaa tarkastuksen tietoaaineistojen yhtenäisen käsittelyn ja laajemman hyödyntämisen

Tarkastustoiminnan laadunhallinnan kehittämisen tavoitteet ja painopisteet

Tarkastuslajikohtaisesta laadunhallinnasta kootaan keskeisimmät havainnot ja kehittämistarpeet viraston johdon käsiteltäviksi. Laadunhallinnasta raportoidaan vuosittain tilinpäätöskertomuksessa. Osana laadunhallintaa tarkastusvirasto pyytää arvioita valitsemiensa tarkastuskertomuksien laadusta ulkopuolisilta asiantuntijoilta, esimerkiksi tieteellisen neuvoston jäseniltä. Ulkopuolisten asiantuntijoiden arviot saatetaan tiedoksi viraston johdolle. Tarkastusyksikön toiminta on myös VTV:n sisäisen laaduntarkastuksen kohteena.

WGEA

Valtiontalouden tarkastusvirasto toimii vuosina 2020–2025 INTOSA:n ympäristötyöryhmän (Working Group on Environmental Auditing, WGEA) puheenjohtajana. Tarkastusvirastossa toimii tämän INTOSA:n suurimman työryhmän (82 osallistujamaata) sihteeristö, joka vastaa työryhmän hallinnoimisesta sekä koordinoi ja seuraa WGEA:n työohjelman toimeenpanoa. Työohjelmakauden 2023–2025 painopisteinä ovat ilmastomuutos ja luonnon monimuotoisuus sekä vihreä talous. Sihteeristön päätavoitteena vuonna 2023 on seitsemän uuden projektin tehokas käynnistyminen ja valmistuminen vuoden 2024 yleiskokoukseen, joka pidetään Suomessa. VTV:n näkökulmasta työohjelmakauden painopisteinä on WGEA-työn nivominen entistä vahvemmin osaksi VTV:n tarkastustyötä ja tarkastajien verkostoitumista. Tätä tukee projektin siirtäminen hallinnollisesti osaksi tarkastusyksikköä.

Kestävän kehityksen tukityö

Tarkastusvirasto kehittää tapoja ottaa kestävä kehitys huomioon tarkastustoiminnassa. Olennaista on koulutuksella varmistaa, että kestävä kehitys näkökulma tulee huomioiduksi mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisella tavalla tarkastusprojektien suunnittelussa. Tämän lisäksi tarkastushankkeita tuetaan tarjoamalla sisäistä tukea tarkastusprojektien läpiviennin eri vaiheissa. Tavoitteena on parantaa tarkastusten laatua haarukoimalla erilaisia

kestävyyseriskejä ja niiden valtiontaloudellista merkitystä. Lisäksi voidaan toteuttaa koulutuksia, joiden aiheiksi valitaan mm. kestävyysriskeihin ja -murrokseen liittyviä teemoja.

4.2 Valvontatoiminta

Finanssipolitiikan valvonta

Valtiontalouden tarkastusvirasto valvoo ja arvioi finanssipolitiikkaa Euroopan unionin vakaussopimuksessa (finanssipoliittinen sopimus) ja lainsäädännössä tarkoitettuna kansallisena riippumattomana finanssipolitiikan valvontaelimenä. Valvontatehtävästä säädetään valtiontalouden tarkastusvirastosta annetussa laissa (676/2000) ja finanssipoliittisessa laissa (869/2012).

Finanssipolitiikan valvonnan ja sen yhteydessä tehtävän finanssipolitiikan tarkastuksen tehtävät, tavoitteet ja toiminnan resurssit on kirjattu liitteeseen 1. Valvontatoiminnon päätöksenteon itsenäisyyttä koskevat vaatimukset edellyttävät, että ne esitetään erillisessä liitteessä, jonka allekirjoittaa finanssipolitiikan valvonnasta vastaava johtaja.

Kantelu- ja väärinkäytösilmoitusten käsittely

Tarkastusvirasto käsittelee kantelut, jotka sille on tehty valtion talousarvion noudattamisesta, valtion taloudenhoidon laillisuudesta tai vaali- ja puoluerahoituksesta. Lisäksi se käsittelee viranomaisten tekemät väärinkäytösilmoitukset, joista säädetään Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain (676/2000) 16. pykälässä.

Muiden kuin vaali- ja puoluerahoitusta koskevien yhteydenottojen määrä on viime vuosina kasvanut voimakkaasti. VTV varautuu noin sadan kantelun ja muun yhteydenoton sekä noin 30 väärinkäytösilmoituksen käsittelyyn vuosittain samoin kuin kansalaisten, yhteisöjen ja viranomaisten asiaa koskevaan neuvontaan. Lisäksi tarkastusvirasto seuraa Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ilmoitettuja väärinkäytöksiä ja muita sääntöjenvastaisuuksia IMS-tietojärjestelmästä. Vuonna 2023 virastossa otetaan käyttöön sisäinen ilmoituskanava, jonka avulla pannaan täytäntöön EU:n ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelua koskevat säännökset.

VTV jatkaa kantelut ja väärinkäytösilmoitukset -toiminnon kehittämistä. Tavoitteena on mm. edesauttaa toiminnon avulla saatavan tiedon hyödyntämistä toimintaympäristön seurannassa ja tarkastustoiminnassa sekä sujuvoittaa käsittelyprosesseja.

Avoimuusrekisterin ylläpito- ja valvontatehtävä

Avoimuusrekisterin perustaminen oli yksi pääministeri Marinin hallitusohjelmassa esitettyistä toimenpiteistä demokration ja oikeusvaltion kehittämiseksi. Keväällä 2020 valtioneuvosto asetti parlamentaarisen ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän valmistelemaan avoimuusrekisteriä, ja ryhmän mietintö valmistui 2.12.2021. Työryhmän mietintöön pohjaava hallituksen esitys avoimuusrekisteristä esiteltiin eduskunnalle valtioneuvoston yleisistunnossa 17.6.2022. Lakiuonnoksessa rekisterinpitäjäksi on esitetty Valtiontalouden tarkastusvirastoa.

Avoimuusrekisteriin rekisteröitäisiin tietoja oikeushenkilöiden ja yksityisten elinkeinonharjoittajien toteuttamasta vaikuttamistoiminnasta, joka kohdistuu eduskuntaan ja ministeriöihin. Samoin vaikuttamistoimintaan liittyvä ammattimainen neuvonta eli esimerkiksi vaikuttajaviestintätoimistojen työ tulisi rekisteröitäväksi toiminnaksi. Toiminnan rekisteröimisen tavoitteena on parantaa päätöksenteon läpinäkyvyyttä, torjua epäasiallista vaikuttamista sekä vahvistaa kansalaisten luottamusta. Lobbaus nähdään hyväksyttäväksi osaksi demokraattista järjestelmää, ja avoimuusrekisterillä tehdään tätä toimintaa avoimeksi.

Oikeushenkilöiden tai yksityisten elinkeinonharjoittajien tulisi rekisteröityä, kun ne aloittavat ammattimaisen ja pitkäjänteisen vaikuttamistoiminnan. Rekisteröitymisen jälkeen toimijoiden tulisi tehdä puolivuositteittain toimintailmoitukset harjoittamastaan vaikuttamistoiminnasta tai vaikuttamistoiminnan neuvonnasta. Vuoden 2026 alusta toimijoiden tulee kerran vuodessa raportoida myös vaikuttamistoimintaan käytetyistä taloudellisista resursseista.

Lakiesityksen mukaan tarkastusvirastosta tulisi avoimuusrekisterin ylläpitäjä ja jatkossa myös siihen liittyvien ilmoitusvelvollisuuksien noudattamisen valvoja. Tarkastusvirasto asettaisi myös avoimuusrekisterin toimintaan liittyvän neuvottelukunnan, jonka roolina olisi laatia hyvä edunvalvontatapa ja seurata muutoinkin lainsäädännön ja avoimuusrekisterin toimivuutta. Ennen avoimuusrekisterin käyttöönottoa vuonna 2024 avoimuusrekisteri-tietojärjestelmä rakennetaan ja

testataan vuoden 2023 aikana. Neuvottelukuntaa koskeva lain 11§ tulee voimaan jo 1.1.2023 (tai kun eduskunta vahvistaa lain) ja näin ollen neuvottelukunta nimitetään ja se aloittaa toimintansa jo vuoden 2023 aikana.

Avoimuusrekisterin perustamiskustannuksiin on varattu 500 000 euron määräraha, joka kattaa kaikki hankintakustannukset, joita syntyy ulkopuolisen toimittajan tekemästä määrittely- ja toteutustyöstä. Pysyväisluonteiset kustannukset on huomioitu tarkastusviraston toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2023–2026. Avoimuusrekisterin vuosikustannusten on arvioitu olevan noin 220 000 euroa, mistä 180 000 euroa on henkilöstön palkkakustannuksia ja 40 000 euroa vuosittaisia tietojärjestelmäkustannuksia.

Vaali- ja puoluerahoituksen laillisuusvalvonta

Valtiontalouden tarkastusvirasto on poliittisesti riippumattomana toimijana uskottava ja tasapuolinen valvontaviranomainen vaali- ja puoluerahoitusasioissa. Valvonnalla voidaan ehkäistä ja havaita puoluelain ja vaalirahoituslain vastaisia menettelyitä ja näin vaikuttaa puolue- ja vaalirahoituksen avoimuuteen ja lainmukaisuuteen. Tarkastusviraston valvontatehtävät perustuvat puoluelain (10/1969) 9 e §:ään sekä ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain (273/2009) 10 §:ään.

Tehtävät jakaantuvat lainsäädännön perusteella ilmoitusten vastaanottamiseen ja julkaisemiseen, ilmoitusvelvollisille viestimiseen, vastaanotettujen asiakirjojen oikeellisuuden varmentamiseen ja toimiin, joilla varmennetaan lainsäädännössä mainittujen rajoitteiden noudattamista. Asiakirjahallintoon ja ilmoitusten julkaisemiseen liittyvät tehtävät toteutetaan tätä varten rakennetussa tietojärjestelmässä.

Oikeusministeriön asettaman parlamentaarisen vaalityöryhmän loppuraportin perusteella sekä vaalirahoituslakiin, että puoluelakiin ehdotetaan useita muutoksia ja tarkennuksia. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2023. Tulevat lainsäädäntömuutokset huomioidaan valvonnan toteuttamisessa ja siihen käytettävä tietojärjestelmä uudistetaan muutoksista johtuen. Myös vuonna 2025 samanaikaisesti toteutuvat alue- ja kuntavaalit huomioidaan kehittämisessä.

Valvontatehtävien toteuttamista tuetaan mahdollisuuksien mukaan hakemalla oppeja vastaavaa tehtävää tai avoimen demokratian edistämistä yleisemmin muissa maissa hoitavien elimien muodostamista verkostoista ja foorumeista.

Valvontakertomuksien sisällöstä ja aikataulusta on olennaisilta osin säädetty puoluelaisissa ja vaalirahoituslaissa. Lainsäädännön edellyttämät raportointivaatimukset täytetään. Raportoinnissa pyritään tuomaan esiin näkemyksiä lainsäädännön toimivuudesta.

Eduskunnalle raportoidaan puoluelain nojalla vuosittain maaliskuussa ja vaalirahoituslain nojalla seuraavasti:

- Eduskuntavaaleista 2023 raportoidaan joulukuussa 2023
- Presidentinvaaleista 2024 raportoidaan syyskuussa 2024
- Europarlamenttivaaleista 2024 raportoidaan helmikuussa 2025
- Alue- ja kuntavaaleista 2025 raportoidaan joulukuussa 2025
- Vuonna 2026 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja.

4.3 Yhteiset palvelut

Yhteiset palvelut -yksikössä on järjestetty viraston yhteiset toiminnot sekä tukipalvelut. Laadukkaasti ja tehokkaasti toimivilla sisäisillä palveluilla luodaan osaltaan edellytykset Valtiontalouden tarkastusviraston vaikuttavalle tarkastus- ja valvontatyölle. Yhteisten palveluiden selkeä vastuunjako, niiden tuottama ohjeistus ja asiantuntijapalvelut takaavat sen, että muun henkilöstön on mahdollista keskittyä viraston ydintoimintaan ja ulkoiseen vaikuttavuuteen. Pysyväisluonteisia yhteisiä palveluja ovat:

- Henkilöstöpalvelut
- Talouspalvelut
- Viestintäpalvelut ja
- Tietohallintopalvelut.

Yhteiset palvelut huolehtivat tarkastusviraston kirjanpitoyksikkötehtävien hoitamisesta. Osassa palveluista, kuten henkilöstö- ja talouspalveluissa toimitaan yhteistyössä Palkeiden kanssa ja toteutetaan hyväksytyyn palvelusopimuksen mukaista työnjakoa vastuineen. Yhteiset palvelut -yksikkö huolehtii myös viraston toimitiloista, virastopalveluista sekä assistenttipalveluista. Viraston kansainvälisten asioiden koordinointi ja asiantuntijatuki on myös osa yhteisiä palveluita. Tarkastusviraston yhteiset palvelut tuottavat informaatiota tarkastusviraston johtamisen ja esimiestyön tueksi sekä

tukevat oman työnsä kautta henkilöstöä, esimiehiä ja johtoa tehtävälalueillaan strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Palveluita tuotetaan koko viraston käyttöön tukien henkilöstön ja viraston toimintaedellytyksiä sekä työyhteisön toimintaa.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut-ryhmä tuottaa henkilöstöpalveluita koko tarkastusviraston käyttöön. Henkilöstöpalvelut suunnittelee ja toteuttaa viraston lyhyen ja pitkän aikavälin henkilöstö- ja rekrytointisuunnitelmat, suunnittelee ja toteuttaa rekrytoinnit, vastaa palvelussuhdeasioista, palkkauksesta, palkitsemisesta, lomista ja poissaoloista, osaamisen kehittämistä, työhyvinvoinnista, työsuojelusta, työterveydestä, ajanhallinnasta sekä esimiestyön tuesta.

Vuosien 2023–2024 (–2026) tavoitteet ovat

- Osaavan käyttöönotto siten, että se tukee jatkuvaa keskustelua ja osaamisen kehittämistä
- Organisaatiomuutokseen liittyvä esihenkilövalmennus ja jatkuva tuki
- Henkilöstösuunnitteluprosessin kehittäminen ja toimeenpano
- Henkilöstöbudjetoinnin kehittäminen ja toimeenpano yhteistyössä talouspalveluiden kanssa
- Työterveyshuollon kilpailuttaminen
- Henkilöstötiedon raportoinnin kehittäminen yhteistyössä talouspalveluiden kanssa.

Henkilöstöpalveluiden toiminnassa suunnittelukaudella korostuvat osaamisen kehittämisen kokonaisuudet. Osaamisen määrittelyä jatketaan vuoden 2023 alussa voimaan tulevan ISSAI 150 -standardin mukaisten osaamisen osalta sekä aloitetaan yhteisten strategian mukaisten osaamisen määrittely osaamiskartoituksen toteuttamiseksi, osaamisen kehittämiseksi sekä osaamisen hallinnaksi. Viraston järjestämät yhteiset koulutustilaisuudet ajoitetaan koulutustapahtumille varatulle erilliselle viikolle. Tavoitteena on käynnistää eOppivan oppimateriaalituotanto vuoden 2023 aikana. Henkilöstöpalvelut vastaa koulutusviikon organisoinnista sekä eOppivan käytön mahdollistamisesta.

Talouspalvelut

Talouspalvelut-ryhmä valmistelee ja hoitaa asiat sekä järjestää palvelut, jotka koskevat viraston taloushallintoa, toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, hankintatoimea, projektitoimistoa, laatupolitiikkaa ja viraston yhteisen kehittämisen ja strategisen johtamisen tukea.

Vuosien 2023–2024 (–2026) tavoitteet ovat

- Organisaatiomuutokseen liittyvä johdon tuki
- Tiedolla johtamisen edellytysten parantaminen ja johdon raportoinnin kehittäminen
- Toiminnan ja talouden suunnittelun prosessin kuvaaminen
- Henkilöstöbudjetoinnin kehittäminen yhteistyössä henkilöstöpalveluiden kanssa
- Sopimushallinnan kehittäminen
- Riskienhallintapolitiikan uudistaminen ja
- Palkeiden matkustushallinnan lisäpalvelun käyttöönotto.

Strategiatyön tuki ja viraston tiedolla johtamisen edellytysten kehittäminen ovat toiminnan painopisteitä. Tarkastusviraston laatupolitiikan päivitystarpeita tarkastellaan osana strategiatyötä. Talouspalvelut huolehtii osaltaan sisäisen valvonnan edellytysten toteutumisesta taloudenhoitoa koskevien normien mukaisesti sekä taloushallinnon ohjeistuksen valmistelusta. Organisaatiomuutoksen johdosta erityistä huomiota kiinnitetään sisäisen valvontaan ja toimintatapojen ohjeistamiseen. Lisäksi sisäisen valvonnan painopisteinä on edelleen taloushallinnon, matkustuksen sekä hankintatoimen kontrollitoimien kehittäminen.

Viestintäpalvelut

Viestintäpalvelut tukee tarkastus- ja valvontatiedon hyödynnettävyyttä ja tarjoamista tarkastuskohteiden ja koko yhteiskunnan käyttöön. Tarkastusviraston työn tekeminen näkyväksi lisää kansalaisten luottamusta hallinnon toimintaan. Keskusteluilla kotimaisten ja kansainvälisten sidosryhmien kanssa edistetään tarkastustiedon hyödyntämistä, tuetaan tarkastusten suunnittelua ja kohdentamista sekä lisätään tarkastusosaamista.

Viestintäpalvelut valmistelee periaatteet ja kanavavalinnat, joilla toteutetaan ja kehitetään viraston ulkoista viestintää ja työyhteisöviestintää. Ryhmä hoitaa myös kansainvälisen toiminnan ja sidosryhmätoiminnan suunnittelua ja

koordinointia ja kansainvälisen toiminnan asiantuntijatukea. Ryhmä vastaa viraston visuaalisen ilmeen ja julkaisujen yhtenäisyydestä, tuottaa graafisen suunnittelun palveluja, järjestää kielenhuollon ja kääntämisen palvelut sekä viraston yhteiset assistenttipalvelut. Ryhmässä huolehditaan lisäksi muun muassa viraston kansainvälisen yhteistyön koordinoinnista, viraston sekä velvoittavien että harkinnanvaraisten kansainvälisen yhteistyön asiantuntijatehtävistä yhdessä viraston muiden asiantuntijoiden kanssa, johdolle ja yksiköille annettavasta asiantuntijatuesta kv-asioissa sekä kansainvälisen kahden- ja monenvälisen yhteistyön suunnittelusta ja toteuttamisesta. Tehtäviin kuuluu myös virastoa ohjaavien kansainvälisten tarkastusalan standardien kehittämis- ja uudistustyöhön osallistuminen globaalin kattojärjestömmen työn puitteissa. Nykyiset keskeisimmät painopisteet ovat: tarkastustyön vaikuttavuus, digitalisaatio ja data-analytiikka, YK:n Agenda 2030, ympäristötarkastus ja uusiin ja ajankohtaisiin aihepiireihin (emerging issues) vastaaminen. Kansainvälisten asioiden toimintapolitiikka ja painopisteet tullaan uudistamaan viraston uuden strategian mukaisiksi osana strategiaprosessia.

Vuosien 2023–2024 (–2026) tavoitteet ovat

- Organisaatiomuutokseen liittyvä työyhteisön ja esimiesten tuki, kuvataan työyhteisöviestinnän kanavat ja niiden käytön pelisäännöt.
- Organisaatiomuutoksen ja alkavan strategiatyön viestintä sidosryhmille.
- Sidoryhmätyön tavoitteiden ja toimintatapojen kuvaaminen yhdessä johdon kanssa.
- Sidoryhmätyön koordinaation ja tilannekuvan mahdollistavien työvälineiden kehittäminen.
- Maine- ja sidoryhmätutkimusten ja mittareiden suunnittelu ja kilpailuttaminen 3–5 vuodeksi.
- Verkkopalvelu-uudistus, jolla varmistetaan, että VTV:n tuottama tarkastus- ja valvontatieto esitetään helposti hyödynnettävässä muodossa.
- Vuoden 2022 INCOSAI XXIV päätösten, standardien sekä suositusten implementointi viraston työhön.
- Vuonna 2023 Suomessa järjestettävät pohjoismaiset pääjohtaja- ja asiantuntijakokoukset.

Viestinnän, sidoryhmätyön ja kansainvälisen toiminnan tuen tavoitteet ja painopisteet tarkennetaan vuonna 2023 uuden strategian mukaisiksi.

Tietohallintopalvelut

Tietohallintopalvelut tuottaa VTV:n *tietoaineistojen käsittelyä ja hallinnointia* sekä *tietoturvaa* varten tarvittavat ohjeet, ratkaisut ja palvelut, *kokonaisarkkitehtuurin* ylläpidon ja kehittämisen sekä *asiakirjahallinnon* ja siihen liittyvän asiantuntijajärjestelmän ja kirjaamopalvelun. Ryhmä tuottaa myös *ICT-palvelut*, jonka toimesta henkilöstöllä on käytössään tehokkaasti toimivat henkilökohtaiset tietotekniikan työvälineet ja laitteet, lisenssit, perustietotekniikan ratkaisut tiedon käsittelyä ja viestimistä varten sekä toimistolla ja sen työpisteillä ja neuvottelutiloissa on tarpeita vastaavat IT- ja AV-ratkaisut ja toimivat etätyöratkaisut. ICT-palveluihin kuuluu myös laadukas lähituki (ATK-tuki), *tietojärjestelmien ylläpito ja kehittäminen*, jonka avulla sekä tarkastus- että valvontatoimi voi hoitaa lakisäätöisiä- ja muita tehtäviään ja johdolla ja yhteiset palvelut -yksiköllä on tehtäviinsä sopivat tietojärjestelmäratkaisut. Lisäksi ryhmä tuottaa *toimitila- ja virastopalvelut*, joka ylläpitää ja kehittää toimistojamme vastaamaan toiminnan nykyisiä ja tulevia tarpeita ja *analytiikkapalvelun* vaativan tiedonkäsittelyn ja data-analytiikan tarpeita varten. Palvelujen ja ratkaisujen tuottamista varten tehdään yhteistyötä lukuisten toimittajien ja kumppaneiden kanssa, valmistellaan ja toteutetaan hankintoja, annetaan teknistä asiantuntija-apua yksiköille, tehdään mm. auditointeja, riskiarvioita ja varautumissuunnitelmia, suunnitellaan ja toteutetaan kehityshankkeita ja tarjotaan koulutusratkaisuja.

Vuosien 2023–2024 (–2026) tavoitteet ovat

- Organisaatiomuutokseen liittyvä tekninen tuki ja muutokset
- Organisaatiota palvelevan kokonaisarkkitehtuurin päivittäminen
- Työasemien ja puhelimien sekä laitteiden uusiminen suunnitelman mukaisesti
- Nykyisiin toimitiloihin tehtävät pakolliset ja työntekoa parantavat muutokset
- Digiturvallisuuden kehittäminen ja uuhkiin varautuminen
- Vaali- ja puoluerahajärjestelmän PVR2020 käyttöönotto ja kehittäminen
- Avoimuusrekisterin, Whistleblower-järjestelmän, tilintarkastuksen tietojärjestelmän sekä uuden verkkopalvelu-uudistuksen kehitystyön tuki ja käyttöönotto
- Tietojärjestelmien kilpailutus suunnitelmien mukaisesti
- Analytiikan ja raportoinnin kehittäminen sekä tiedolla johtamisen ratkaisujen tukeminen
- Asiakirjahallinnon kehittäminen ja uusien ratkaisujen käyttöönotto.

Tietohallintopalvelut tavoitteiden toteuttaminen vaatii useiden isojen kehityshankkeiden toteuttamista samalla kun varmistetaan organisaatiomuutoksen onnistunut läpi vieminen sekä jatkuvien palveluiden laadukas tuottaminen. Kehityksen painopisteet ovat tarkastus- ja valvontatoimen uudistamisessa ja niitä tukevilla hankkeilla sekä henkilöstön, esimiesten ja johdon tietohallintopalvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä, jotta viraston strategiset tavoitteet saavutetaan.

4.4 Kehittämishankkeet

Tilintarkastuksen kehittämistyön yhteydessä on käynnistetty tarkastuksen tietojärjestelmän kehityshanke. Järjestelmän hankinta ja pilotointi tarkastuskäytössä toteutetaan vuonna 2023. Järjestelmän kilpailutus on tarkoitus toteuttaa syksyllä 2022.

Tarkastusviraston nykyinen strategiakausi päättyy 2023 ja sen johdosta käynnistyy uuden strategian valmistelu. Tavoitteena on toteuttaa päivitystyö nykyiseen strategiaan. Strategiatyö koskettaa sisällöllisesti ja resurssien näkökulmasta koko virastoa.

Suunnittelukaudella uudistetaan viraston ulkoisen viestinnän pääkanava VTV.fi-verkkopalvelu. Työn pohjustamiseksi määritellään vuonna 2023 uudistuksen tavoitteet ja laajuus. Yhtenä tavoitteena on yhdistää eri verkkopalvelut tiedon käyttäjiä palvelevaksi toimivaksi kokonaisuudeksi. Samalla tarkastellaan tarpeet kehittää tarkastuskertomusten verkkojulkaisun tapa.

Avoimuusrekisterin valvontatehtävän toteuttamiseksi rakennetaan järjestelmä, jota varten on myönnetty kertaluonteinen 500 000 euron määräraha Valtiontalouden tarkastusvirastolle. Järjestelmän kilpailutus on suunniteltu loppuvuodelle 2022. Avoimuusrekisteri tulee toimimaan itsenäisesti ilman manuaalisia prosesseja. Vaikuttamistoimintaa lain tarkoittamassa muodossa ja lain tarkoittamin ehdoin harjoittavat tahot käyttävät tietojärjestelmää vahvan kirjautumisen kautta ensin rekisteröityäkseen palveluun ja myöhemmin puolivuositin raportoidakseen harjoittamastaan vaikuttamistoiminnasta. Ilmoitusvelvolliset raportoivat myös kerran vuodessa vaikuttamistoimintaan käytetyistä taloudellisista resursseista.

PVR-järjestelmää kehitetään ja päivitetään vuonna 2023 vastaamaan uusia valvonnan ja tiedonkäsittelyn vaatimuksia tavoitteena toteuttaa vuoden 2024 presidentinvaalit uudistetulla järjestelmällä. Suunnittelujakson lopussa järjestelmää ja sen tietovarastoa uudistetaan entisestään paremmin tukemaan puolue- ja vaalirahavalvontaa.

Tarkastusviraston vastuullisuusraportointia ja siinä käytettäviä mittareita ja seuranta kehitetään vuosien 2022-2023 aikana.

5 Hankinnat

Vuosien 2023–2026 toiminta- ja taloussuunnitelmaan sisältyy tarkastusviraston hankintasuunnitelma, joka antaa kokonaiskuvan suunnitelluista hankinnoista yksiköissä sekä auttaa varautumaan hankintojen kilpailutukseen ja mahdolliseen priorisointiin. Hankintasuunnitelmaan on koottu TTS-asiakirjan laadintavaiheessa tiedossa ja suunnitteilla olevat, uudet hankinnat, jotka ylittävät 10 000 euroa. Hankintasuunnitelma on laadittu ensimmäistä kertaa.

Vuosille 2023–2026 on kirjattu yhteensä 17 suunnitteilla olevaa, uutta hankintaa, joista 14 on tarkoitus toteuttaa vuonna 2023. Hankinnat täsmentyvät suunnittelukauden edetessä ja niiden arvot ovat tässä vaiheessa karkealla tasolla. Suunniteltujen hankintojen lukumäärät vuosille 2023–2026 ovat:

Taulukko 5: Hankintasuunnitelman mukaiset hankintojen määrät vuosina 2023–2026

Hankintojen arvot	2023	2024	2025	2026
Pienhankinnat (alle 60 000 euroa)	8	1	-	-
Kansalliset hankinnat (60 000–139 999 euroa)	4	-	-	-
EU-hankinnat (yli 140 000 euroa)	1	-	-	1
Ei hinta-arviota	1	1	-	-
Yhteensä	14	2	-	1

Hankintojen suunnittelu on kiinteä osa toiminnan ja talouden suunnittelua. Hankintatoimen tavoitteena on vuoden 2023 aikana selkeyttää hankintojen johtamisen ja ohjauksen rakenteita ja hankintaorganisaation rakenteita vastuineen. Hankintatoimea kehitetään Hanselin kanssa yhteistyössä toteutetun hankintatoimen nykytila -kartoituksen tietojen pohjalta laadittujen toimenpidesuosituksen mukaisesti. Tarkastusviraston toiminnan kannalta kriittisten sopimusten katselmoinnin avulla on laadittu tiekartta, jonka mukaan edetään hankintojen kilpailuttamisessa. Tarkastusvirastossa on otettu käyttöön Cloudian kilpailutus-moduuli. Myös henkilöstön osaamisen kehittämiseen hankintatoimen osalta kiinnitetään huomiota esimerkiksi tarjoamalla koulutusta sekä kehittämällä tarkastusviraston perehdytysohjelmaa. Hankintaohjeistus päivitetään vuonna 2023 organisaatiouudistuksen jälkeen vastaamaan nykytilaa.

Hankintasuunnitelma on esitetty kokonaisuutena liitteessä 5.

6 Riskien arviointi ja sisäinen tarkastus

Tarkastusvirastossa sovelletaan riskienhallinnan viitekehyksenä ISO 31000 -standardia, jonka mukaan riskillä tarkoitetaan epävarmuuden vaikutusta tavoitteisiin, poikkeamaa odotetusta. Riskin vaikutus voi olla myönteinen tai kielteinen. Riskienhallinnalla tarkoitetaan puolestaan koordinoitua toimintaa, jonka avulla tunnistetaan, analysoidaan, arvioidaan, käsitellään ja seurataan riskejä, ja jolla organisaatiota johdetaan ja ohjataan riskien osalta. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa viraston strategian ja tavoitteiden toteutuminen, toimintaedellytykset sekä toiminnan jatkuvuus.

Tarkastusviraston riskienhallintapolitiikassa kuvataan viraston riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet, prosessi sekä vastuut. Vuoden 2021 tilinpäätöksen sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumassa tunnistettiin tarve kehittää edelleen viraston riskienhallintaa. Kehittämistarpeet kohdistuivat mm. riskienhallintapolitiikkaan sekä viraston toimintaan liittyvien riskien arviointiin.

Tämän pohjalta tarkastusvirastossa on käynnistetty kehittämistyö, jossa ensivaiheessa kootaan yhteen viraston strategisen tason riskit sekä arvioidaan niiden toteutumisen vaikutuksia. Uuden organisaation myötä myös riskienhallintapolitiikka päivitetään vastuiden sekä riskien käsittelyn menettelyiden osalta. Kehittämistä tehdään vaiheittain ja sitä jatketaan tulevana vuosina esimerkiksi täydentämällä riskikarttaa ja riskien arvioinnin menettelyjä, sekä kehittämällä riskien seuranta- ja raportointia.

6.1 Sisäinen tarkastus

Tarkastusvirastossa järjestetään myös oman toiminnan tarkastusta. Tätä tehtävää toteuttaa sisäinen tarkastus. Sisäisen tarkastuksen asemaa ja tehtäviä määrittää tarkastusvirastossa työjärjestys, taloussääntö sekä sisäisen tarkastuksen ohjesääntö vuodelta 2020. Tarkastusviraston vahvistamassa ohjesäännössä on määritelty sisäisen tarkastuksen tarkoitus, toimivalta, asema ja vastuut sekä keskeiset toimintaperiaatteet, toimiala ja tietojensaantioikeus.

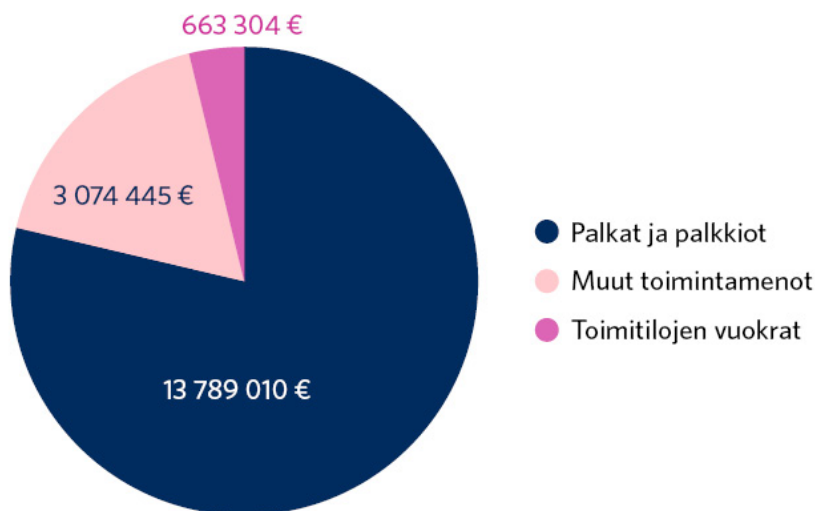
Sisäinen tarkastus toimii pääjohtajan alaisuudessa. Sisäisen tarkastuksen kohteena voivat olla tarkastusviraston kaikki projektit, toiminnot ja prosessit, vastattavana tai välitettävänä olevien varojen hoito sekä kaikki muut toiminnot, joihin tarkastusvirastolla on valvontavelvoite ja -oikeus. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa pääjohtajaa varmistamaan, että tarkastusvirastossa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt.

Sisäinen tarkastus perustuu vuosittaiseen tarkastussuunnitelmaan, jonka laatimisessa otetaan huomioon viraston keskeiset toiminnot ja niihin liittyvät riskit. Sisäisessä tarkastuksessa noudatetaan sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja. Sisäisen tarkastuksen tehtävää toteuttaa sisäinen tarkastaja ja tehtävää hoitaa Jani Leinonen. Tehtävään osoitetaan vuosittain noin 15–20 henkilötyöpäivää.

Sisäisen tarkastuksen tarkastukset ovat viime vuosina kohdentuneet viraston matkustamiseen, hankintoihin, työajan seurannan prosesseihin sekä sisäinen tarkastaja on vuosittain mukana sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman valmistelussa.

7 Talouden linjaukset ja määrärahalaskelma

Tarkastusviraston määrärahakehyslaskelmassa 2023–2026 (liite 2) arvioidaan talousarvioesitysten kokonaistaso vuosi-kohtaisesti. Laskelmasta ilmenee talousarvioesitysten määrärahojen jakautuminen palkkoihin, toimitilojen vuokriin ja muihin toimintamenoihin. TTS-laskelmassa (liite 3) esitetään lisäksi arvonlisäveromenot ja menojen muutokset vuosina 2023–2026.

Kuvio 2: Määrärahojen suunniteltu jakautuminen vuonna 2023.

7.1 Toimintamenot

Tarkastusviraston toimintamenoihin käytettäväksi tarkoitettu määräraha on budjetoitu siirtomäärärahaksi (2 v) kuten valtion muidenkin virastojen toimintamenot. Valtion talousarviolain mukaan siirtomääräraha voidaan kokonaan tai osaksi siirtää käytettäväksi tulo- ja menoarvioon ottamismuutosta seuraavien kolmen varainhoitovuoden aikana, jollei tulo- ja menoarviossa asianomaisen siirtomäärärahan kohdalla ole määrätty, että siirtomääräraha voidaan siirtää käytettäväksi vain seuraavan varainhoitovuoden aikana.

Valtiontalouden tarkastusviraston vuoden 2023 talousarvioesityksessä on toimintamenoiksi esitetty yhteensä 17 041 000 euroa. Talousarvioesitykseen sisältyy pysyvä vuotuinen lisämäärärahatarve, joka on yhteensä 220 000 euroa toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti ja se johtuu uudesta avoimuusrekisteritehtävästä. Määrärahalla katetaan pysyvistä tehtävistä johtuva, järjestelmän sähköisen palvelun käyttökustannus ja rekisteriviranomaisen tehtävistä koituvat pysyvät, noin 2,5 henkilötyövuotta vastaavat henkilöstölisäkustannukset. Määrärahan mitoituksessa on huomioitu myös eduskunnan virkaehtosopimuksessa 1.3.2022-29.2.2024 sovitut palkkojen tarkistukset (2 prosenttia 1.6.2022 alkaen), yhteensä 270 380 euroa. Muilta osin vuoden 2023 talousarvioesityksessä ei ole esitetty lisätarpeita toimintamenoihin.

Noin 80 prosenttia tarkastusviraston toimintamenoista on henkilöstökuluja. Vuosina 2023–2025 tarkastusviraston toimintamäärärahojen käyttörakennetta on muutettu niin, että palkkausmenoihin siirretään vuosittain noin 400 000 euroa muusta toimintamäärärahasta. Tämä vastaa määräaikaista, enintään 5 henkilötyövuoden lisäystä aiemmin määritettyyn henkilötyövuosikehykseen. Tarkastusvirasto ei ole esittänyt viraston toimintamäärärahaan lisäystä määräaikaisen henkilöstövuosikehyksen kasvattamisen johdosta. Vuoden 2025 jälkeen palataan takaisin entiseen tilanteeseen. Ylimääräiset palkkamenot katetaan nykyisellä määrärahalla ja siirtyvän erän hallitulla supistamisella. Tarkastusviraston siirtyvän erä on kasvanut vuoden muun muassa koronan vaikutusten takia.

Tarkastusviraston pidemmän aikavälin henkilöstösuunnittelun tavoitteena on kehittää henkilöstörakennetta siten, että painotus on tarkastus- ja valvontatehtävissä entistä selkeämmin. Tarkastus- ja valvontatehtävien osalta on ennakoitavissa useita eläköitymisiä, joihin varaudutaan hyvissä ajoin käynnistettävillä seuraajarekrytoinneilla. Lisäksi hyvinvointialueiden uusi lakisääteinen tarkastustehtävä vaikuttaa osaltaan henkilöstörakenteeseen.

Muihin toimintamenoihin sisältyy tarkastus- ja valvontatoiminnan digikehittämisestä johtuvat menot, avoimuusrekisterijärjestelmän rakentamisesta aiheutuvat kertaluontoiset menot, pysyvät vuokra- ja palveluhankintamenot, järjestelmien ylläpitomenot sekä henkilöstön koulutus- ja matkustusmenot.

7.2 Investointimenot

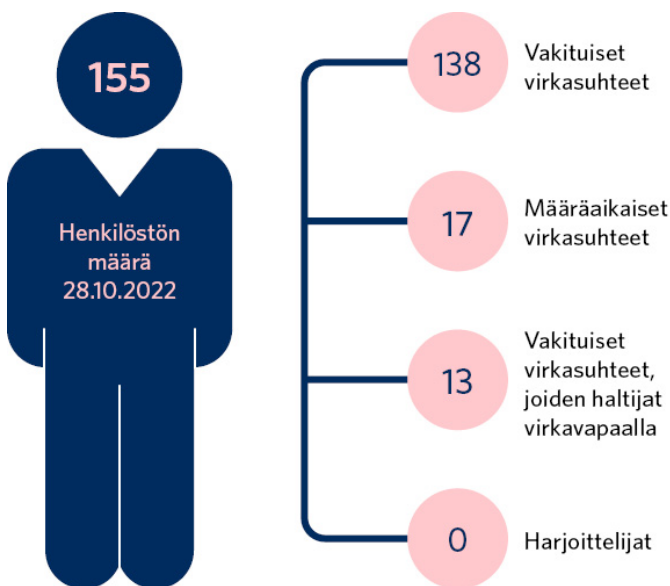
Tarkastusvirastossa on käynnistynyt kaksi investointihanketta, joilla tuetaan tarkastus- ja valvontatoiminnan tehokasta toteutusta. Tilintarkastuksen uuden tietojärjestelmän avulla tuetaan entistä paremmin tarkastuksen suunnittelua ja toteuttamista sekä saadaan apua tarkastuksen ohjaukseen ja laadunvalvontaan. Järjestelmän on arvioitu maksavan noin 200 000 euroa ja sen rakentaminen ajoittuu vuosille 2022–2023. Toisena merkittävänä investointina on aloitettu uuden avoimuusrekisteritehtävän hoitamiseksi rakennettava avoimuusrekisterijärjestelmä sekä siihen liittyvä palvelu, jonka on arvioitu maksavan kokonaisuutena noin 500 000 euroa. Avoimuusrekisterijärjestelmän investointihanke valmistuu suunnitelmien mukaan vuoden 2023 loppuun mennessä.

8 Henkilöstösuunnitelma

Tarkastusviraston henkilöstöpolitiikka perustuu VTV:n arvoihin, ja sillä toteutetaan VTV:n strategiaa. Henkilöstöpolitiikka muodostaa periaatteet henkilöstöasioiden hoitamisen lähtökohdiksi ja kertoo viraston henkilöstöjohtamisen toimintaperiaatteet. Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö.

8.1 Henkilöstövoimavarojen käyttö

Henkilöstövoimavarat kohdennetaan toiminnoittain henkilöstövoimavarakehyksen 2023–2026 mukaisesti (liite 4). Henkilöstövoimavarakehys ennustaa suunnittelukaudella henkilöstön palkkamenot ja henkilöstötyövuodet.

Kuvio 3: Henkilöstötilanne 28.10.2022

Viraston henkilöstön ikärakenne painottuu voimakkaasti vanhempiin ikäluokkiin. Tulevien vuosien eläköityminen on yksi keskeinen henkilöstösuunnitteluun vaikuttava asia. Eläköitymisten seurauksena avautuvia virkoja on täytettävä tai työtehtäviä organisoitava uudelleen. Erityistä huomiota on kiinnitettävä organisaation tehtävien kannalta keskeisen osaamisen siirtämiseen, täytettävien virkojen osaamistarpeiden määrittelyyn, tehtävänkuvien kokonaisvaltaiseen tarkasteluun ja tarvittavan uuden henkilöstön rekrytointiin. Tarkastusviraston henkilöstösuunnittelun ja uusien rekrytointien lähtökohtana ovat strategiset osaamistarpeet ja viraston ydintoimintaa tukeva henkilöstörakenne. Mahdollisuuksien mukaan uudet rekrytoinnit kohdennetaan pääsääntöisesti tarkastus- ja valvontatehtäviin. Ulkoisilla rekrytoinneilla täytetään sellaisia osaamistarpeita, joita ei voida hoitaa henkilöstökoulutuksella, sisäisillä tehtäväkierroilla tai tehtävien uudelleenjärjestelyllä.

Taulukko 6: Resurssisuunnitelma 2023–2026(2032). Johto-sarakkeessa on mukana pääjohtaja ja kolme johtajaa.

Vuosi	Tarkastus-yksikkö	Valvonta-yksikkö	Yhteiset palvelut	Johto	Yhteensä	Eläköitymis-ennuste	Rekrytointi
2023	92	20	31	1+3	147	4	10
2024	96	21	31	1+3	152	6	6
2025	96	21	31	1+3	152	5	4
2026	93	20	30	1+3	147	4	6
2027	94	20	29	1+3	147	6	8
2028–2032	95	20	28	1+3	147	12	-

8.2 Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Tarkastusviraston menestyksellä toiminta on ennen kaikkea kiinni siitä, että tarkastusvirastossa on osaava, hyvinvoiva, motivoitunut ja osaamistaan jatkuvasti kehittävä henkilöstö.

Vaaditut osaamiset ja oppimistavoitteet

Jatketaan työtä, jolla varmistetaan ISSAI 150 -standardin vaatimusten toteutuminen. Tarkastajan tehtävään liittyvät perusosaamiset määriteltiin vuonna 2022. Osaamisen määrittelyä jatketaan tarkastusosaamisten osalta. Aloitetaan päivitettävän strategian mukaisten osaamisten määrittely.

Osaamisen johtamiseen kuuluvat jokaisen kanssa vuosittain käytävät kehityskeskustelut sekä niiden pohjalta toteutettavat osaamisen kehittämistä tukevat tavoitteet ja toimenpiteet. Jokainen virastolainen vastaa tehtäviensä vaatiman ammattitaidon ja osaamisen ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Keskeisenä osaamisen kehittämisen muotona on työssä oppiminen. Työssä oppimisen tavoitteet asetetaan ja arvioidaan yhdessä esihenkilön kanssa. Erilliset yksittäiset koulutustapahtumat ja kurssit täydentävät osaamisen kehittämistä. Niihin osallistumisesta sovitaan esihenkilön kanssa. Tavoitteena on, että vuoden 2023 aikana jokaiselle on asetettu henkilön tehtäviin liittyvät kehittämistavoitteet ja sovittu toimenpiteistä.

Esihenkilötyö

Henkilöstön osaamisen hallinnan ja työssä onnistumisen tukemisessa korostuu hyvä esihenkilötyö, johon kuuluvat jatkuva keskustelu tavoitteista ja kehitymisestä, palautteen antaminen sekä valmentava työote. Henkilöstöpalvelut järjestää esihenkilöille tähän liittyvää koulutusta ja tukea. Vuonna 2022 alkava esihenkilövalmennus jatkuu vuonna 2023. Hyvään esihenkilötyöhön liittyvät tavoitteet asetetaan kaikille esihenkilötehtävissä toimiville henkilöille.

Tavoitteiden asettamisen ja toimeenpanon, osaamisen hallinnan ja kehityskeskustelujen tueksi otetaan käyttöön Osaava-järjestelmä. Sen tehokas hyödyntäminen ja käytön laajentaminen on yksi keskeinen tavoite. Tavoitteena on, että vuonna 2023 Henkilöstöpalvelut suunnittelevat ja toteuttavat prosessit ja menettelyt sille, että henkilökohtaisten tavoitteiden asettaminen ja niiden seuranta voidaan toteuttaa Osaavan avulla.

Järjestetään koko henkilöstölle suunnattua itsensä johtamiseen ja työyhteisötaitoihin liittyvää valmennusta.

Osaamisen kehittämisen keinot ja osaamisalueet

Viraston järjestämät yhteiset koulutustilaisuudet ajoitetaan koulutustapahtumille varatulle erilliselle viikolle. Koulutusviikko rauhoitetaan osaamisen kehittämiseksi ja huomioidaan muiden töiden suunnittelussa. Koulutusviikkoa kokeillaan vuonna 2023 ja konseptia kehitetään saatujen kokemusten perusteella. Lisäksi vuoden aikana voidaan järjestää erilaisia pienimuotoisempia oppimistapahtumia esimerkiksi tupakahvien tai opintopiirien muodossa. Suunnitellaan ja toteutetaan valtionhallinnon yhteisen oppimisalustan, eOppivan, parempi hyödyntäminen ja käytön laajentaminen.

Tavoitteena on, että oma oppimateriaalituotanto käynnistyy vuoden 2023 aikana. Henkilöstöpalvelut vastaavat koulutusviikon organisoinnista sekä eOppivan käytön mahdollistamisesta.

Jo aiemmin mainittujen esihenkilövalmennuksen ja uuden organisaation edellyttämien työyhteisötaitojen lisäksi vuonna 2023 virastotason osaamisen kehittämisen painopisteenä on tarkastusosaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen. Varmistetaan digikyvykkyyden, tietojohdantamisen ja tiedonhallinnan edellyttämä osaaminen päivitettävän strategian mukaisella tavoitetasolla.

Virasto tarjoaa sekä tarkastustoimintaan yleisesti liittyvää koulutusta että tarkastuslajikohtaista koulutusta. Vuodelta 2022 siirtyvät tarkastusosaamisen kehittämiseen liittyvät koulutukset toteutetaan vuonna 2023. Erillisellä koulutusviikolla annetaan muun muassa tarkastusosaamiseen liittyvää yhteistä koulutusta. Vuoden 2023 aikana eOppivaan toteutetaan ensimmäisiä tarkastusosaamisen kehittämiseen ja ylläpitoon liittyviä koulutuksia.

Tarkastusviraston tarkastajia kannustetaan jatkossakin suorittamaan työn ohella tarkastusalan kotimaisia ja kansainvälisiä auktorisointeja.

Arvioidaan kokemukset aiemmista nuorten asiantuntijoiden ohjelmista ja suunnitellaan niiden perusteella seuraava toteutus, joka ajoittuisi vuodelle 2024.

8.3 Työhyvinvointi

Vuonna 2023 toteutetaan lakisääteiseen työpaikkaselvitykseen liittyvä Aisti-kartoitus, josta saadaan kattavasti tietoa henkilöstön työhyvinvoinnista, työssäjaksamisesta sekä työyhteisön tilanteesta. Aisti-kartoituksesta jokainen henkilö saa myös henkilökohtaisen palautteen omasta työhyvinvoinnistaan jaoteltuna eri kokonaisuuksiin. Aikaisemmin vuonna 2022 toteutetun Aisti-kartoituksen ja työpaikkaselvityksen tulosten perusteella laaditaan työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteet uuden organisaation yksiköissä ja ryhmissä sekä koko viraston tasolla. Lisäksi vuosittain toteutetaan VMbaro, valtionhallinnon yhteinen henkilöstökysely, jotta organisaation työhyvinvoinnista saadaan seurantatieto vuosittain samoilla mittareilla.

VMBarosta saatavaa tietoa tuetaan Fiilismittarilla. Fiilismittauksessa vastataan säännöllisesti eri väitteisiin, jotka muodostuvat työhyvinvoinnin painopistealueista. Fiilismittari antaa johdolle, esihenkilöille, henkilöstöpalveluille sekä koko henkilöstölle tärkeää reaaliaikaista tietoa muun muassa henkilöstön työssä viihtymisestä ja siitä, miten valitut työhyvinvoinnin painopistealueet kehittyvät vuoden aikana.

VTV:llä on käytössä henkilöstön työkykyä ja suoriutumista tukemaan aktiivisen tuen toimintamalli, kriisiopas erilaisten kriisien varalle, ohje häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisystä ja käsittelystä sekä toimintaohje päihdeongelmateksteissa. Työ toimintamallien tunnetuksi tekemiseksi ja soveltamiseen jatkuu. Tavoitteena on, että kehityskeskusteluissa keskustellaan henkilön työkykyyn ja työhyvinvointiin liittyvistä kokonaisuuksista ja jokaiselle henkilölle kirjataan Osaavaan työhyvinvointiin liittyvä tavoite.

Henkilöstön tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu varmistetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä.

Henkilöstöpolitiikan tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti johdon ja henkilöstöjärjestöjen kvartaalitapaamisissa. Seurannassa ja arvioinnissa tarkastellaan kaikkia henkilöstöpolitiikan teemoja.

Liitteet

Liite 1: Finanssipolitiikan valvonnan ja tarkastuksen suunnitelma 2023–2026

Finanssipolitiikan valvonnan perimmäisenä tavoitteena on varmistaa, että finanssipolitiikka edistää julkisen talouden kestävyttä ja sen valmistelu tarjoaa tähän hyvät edellytykset. Valvonnalla varmennetaan finanssipolitiikan tavoitteiden asettamista sekä arvioidaan sääntöjen noudattamista ja tavoitteiden saavuttamista. Valvonnalla varmennetaan myös finanssipolitiikan pohjana käytettävien ennusteiden luotettavuutta. Yhtenä tavoitteena on edistää sääntöjen läpinäkyvyyttä ja ymmärrettävyyttä.

Finanssipolitiikan riippumattomasta valvontatehtävästä säädetään finanssipoliittisessa laissa (869/2012), valtioneuvoston asetuksessa julkisen talouden suunnitelmasta (120/2014) sekä Euroopan unionin vakaussopimuksessa ja sen korjausmekanismin yhteisissä periaatteissa (KOM (2012) 342), EU:n budjettikehysdirektiivissä (2011/85/EU) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) No 473/2013.

Valvontatyö kohdennetaan ensisijaisesti säädöspohjaisiin tehtäviin. Valvonta tekee julkisia arvioita ja kannanottoja finanssipolitiikan tavoitteiden saavuttamisesta, sääntöjen noudattamisesta, toimenpiteiden vaikutuksista sekä valtiovarainministeriön ennusteiden luotettavuudesta. Finanssipolitiikan valvonnan päähavainnot raportoidaan kahdesti vuodessa, keväällä/alkukesästä ja loppuvuodesta. Loppuvuonna julkaistava raportti annetaan kertomuksena eduskunnalle käsiteltäväksi.

Säännöllisten raporttien lisäksi finanssipolitiikan valvonta valmistelee vakiintuneen käytännön mukaisesti lausunnot eduskunnalle julkisen talouden suunnitelman sekä tulevan vuoden talousarviesityksen käsittelyn yhteyteen. Lisäksi finanssipolitiikan valvonta osallistuu finanssipoliittiseen asiantuntijakeskusteluun esimerkiksi seminaarien järjestämisen sekä blogi- ja tutkimusjulkaisujen avulla.

Finanssipolitiikan valvonta kehittää toimintaansa TTS-kauden aikana sekä toiminnan organisoitumisen kehittämisen kautta että toiminnan sisällöllisen kehittämisen kautta. Tässä työssä hyödynnetään OECD:n toteuttamaa, vuonna 2021 valmistunutta ulkoista arviota ja sen sisältämiä suosituksia. Kehittämistyötä tehdään vuorovaikutuksessa kotimaisten asiantuntijatahojen kanssa, ja siinä hyödynnetään tarvittaessa myös ulkoisia tutkimustoimeksiantoja. Asiantuntijayhteistyötä tehdään aktiivisesti myös kansainvälisissä riippumattomien finanssipolitiikan valvojien (IFI:t) verkostoissa, joista keskeisimmät ovat EUIFI-verkosto ja komission vetämä EUNIFI-verkosto.

Finanssipolitiikan tarkastus on osa VTV:tä koskevan lainsäädännön mukaista perustehtävää, jossa sovelletaan kansainvälisiä ISSAI-tarkastusstandardeja. Finanssipolitiikan tarkastuksen kohdistuvat tyypillisesti finanssipolitiikan tietoperustaan ja ohjausvälineisiin vuosittain. Vaikka finanssipolitiikan tarkastuksen ja finanssipolitiikan valvonnan kohteet ja teemat voivat olla samankaltaisia, finanssipolitiikan valvonta poikkeaa luonteeltaan tarkastustoiminnasta. Tarkastusten teemat ovat lähtökohtaisesti kertaluonteisia, kun taas finanssipolitiikan valvonnassa toteutetaan jatkuvaa seurantaa ja raportointia paljolti vakiintuneista aihealueista. Finanssipolitiikan tarkastus tukee finanssipolitiikan valvontaa siten, että tarkastushavaintojen perusteella voi nousta esiin sellaisia aiheita, joita myöhemmin seurataan osana valvontatyötä.

Tarkastusvirasto johtaa EU:n ulkoisten tarkastajien yhteyskomitean alaisen Fiscal Policy Audit -verkoston toimintaa, ja sen työhön osallistutaan muutenkin aktiivisesti.

Tavoitteena on julkaista vuosittain 1–2 finanssipolitiikan tarkastusta.

Resurssisuunnitelma

Vuonna 2021 finanssipolitiikan valvontaan ja tarkastukseen käytettiin runsaat 5 henkilötyövuotta. Luvussa ei ole mukana toiminnasta vastaavan johtajan työaika. Vuodelle 2022 on odotettavissa työajan kasvu lähes kuuteen henkilötyövuoteen. Tavoitteena suunnittelukaudella on työpanoksen maltillinen kasvu siten, että se asettuu kahdeksaan henkilötyövuoteen.

Taulukko 7: Finanssipolitiikan valvonnan ja tarkastuksen henkilötövuosien toteutumat, ennuste ja tavoitteet

Henkilötövuodet (htv)	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Henkilötövuodet (htv)	3,8	5,3	5,9	7,0	8,0	8,0	8,0

Taulukko 8: Finanssipolitiikan valvonnan ja tarkastuksen kululajien toteutumat, ennuste ja tavoitteet

Kululaji	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Henkilöstökulut, euroa	317 481	488 633	527 543	625 898	715 313	715 313	715 313
Muut kulut, euroa	114 773	110 830	94 408	110 000	110 000	110 000	110 000
Kaikki kulut yhteensä, euroa	432 254	599 463	621 951	735 898	825 313	825 313	825 313

ICT-kulut ovat mukana muissa kuluissa.

Helsingissä 28.10.2022

Matti Okko
johtaja

Liite 2: Määrärahakehyslaskelma 2023–2026

	2021 TP	2022 TA	2023 TAE	2024 TAE	2025 TAE	2026 TAE	2027 TAE
Talousarvio/määrärahakehys*	16 551 000	17 051 000	17 041 000	17 041 000	17 041 000	17 041 000	17 041 000
Siirtyy edelliseltä vuodelta	2 658 698	3 452 688	3 267 531	2 781 771	2 546 011	2 460 251	2 374 491
Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	19 209 698	20 503 688	20 308 531	19 822 771	19 587 011	19 501 251	19 415 491
Palkat ja palkkiot	12 689 709	13 488 407	13 789 010	13 789 010	13 789 010	13 389 010	13 389 010
Toimitilojen vuokrat	591 191	603 004	663 304	663 304	663 304	663 304	663 304
Muut toimintamenot	2 476 110	3 144 746	3 074 445	2 824 446	2 674 445	3 074 446	3 074 446
Käyttö yhteensä	15 757 010	17 236 157	17 526 759	17 276 760	17 126 759	17 126 760	17 126 760
Siirtyy seuraavalle vuodelle	3 452 688	3 267 531	2 781 771	2 546 011	2 460 251	2 374 491	2 288 731

Liite 3: Määrärahalaskelma (TTS-laskelma)

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2023–2026

Päivitetty 7.10.2022

Tarkistettut suunnitelmatiedot

Vastuualue	2021	2022	2022	2023	2023	-	2024	-	2025	-	2026	-	2027
Palkka- ja toimintamenot	TP	TA	Muutos +/- €	TAE	Muutos +/- €	TTS 2024	Muutos +/- €	TTS 2025	Muutos +/- €	TTS 2026	Muutos +/- €	TTS 2027	Muutos +/- €
VTV (siirtomääräraha 2 v.)	16 551 000	17 051 000	500 000	17 041 000	-10 000	17 041 000	0	17 041 000	0	17 041 000	0	17 041 000	0
Palkkamenot	12 689 709	13 488 407	798 698	13 789 010	300 603	13 789 010	0	13 789 010	0	13 389 010	-400 000	13 389 010	0
Toimintamenot	3 067 301	3 747 750	680 449	3 737 750	-10 000	3 487 750	-250 000	3 337 750	-150 000	3 737 750	400 000	3 737 750	0
Toimintamenot mom. 21.40.01 tilinpäätös	16 551 000	17 051 000	-	17 041 000	-	17 041 000	-	17 041 000	-	17 041 000	-	17 041 000	-
Toimintamenojen käyttö/vuosi	15 757 010	17 236 157	-	17 526 760	-	17 276 760	-	17 276 760	-	17 276 760	-	17 126 760	-
Siirtyvä erä	2 658 698	3 452 688	793 990	3 267 531	-185 157	2 781 771	-485 760	2 546 011	-235 760	2 460 251	-85 760	2 374 491	-85 760
Käytettävissä määrärahaa yht.	19 209 698	20 503 688	-	20 308 531	-	19 822 771	-	19 587 011	-	19 501 251	-	19 415 491	-
Arvonlisäveromenot yht. (21.40.29)	520 731	750 000	229 269	750 000	0	700 000	-50 000	700 000	0	700 000	0	700 000	0
Toiminta- ja alv-menot yhteensä	16 277 741	17 986 157	-	18 276 760	-	17 976 760	-	17 826 760	-	17 826 760	-	17 826 760	-
+/- Muutokset 2020–2026 yhteensä	-	-	3 002 406	-	95 466	-	-785 760	-	-385 760	-	-85 760	-	-85 760

Siirtomääräraha

Tarkastusviraston toimintamenoihin käytettäväksi tarkoitettu määräraha on budjetoitu siirtomäärärahaksi (2 v) aivan kuten valtion muidenkin virastojen toimintamenot. Valtion talousarviolain mukaan siirtomääräraha voidaan kokonaan tai osaksi siirtää käytettäväksi tulo- ja menoarvioon ottamisvuotta seuraavien kolmen varainhoitovuoden aikana, jollei tulo- ja menoarviossa asianomaisen siirtomäärärahan kohdalla ole määrätty, että siirtomääräraha voidaan siirtää käytettäväksi vain seuraavan varainhoitovuoden aikana. Tästä syystä kehystaulukkoon on lisätty siirtomäärärahan luonteen takia sarake Toimintamenojen käyttö/vuosi. Varainhoitovuoden päätyttyä käyttämätön osa siirtomäärärahasta voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle käytettäväksi. Siirtomäärärahan siirto tehdään tilinpäätöksen yhteydessä. Se on kyseisen tilikauden talousarviomeno, mutta liikekirjanpidon meno vasta todellisena käyttövuonna. Siirtomääräraha voidaan siten käyttää useampi vuotisten hankkeiden toteuttamiseen.

Liite 4: Henkilöstövoimavarakehys 2023–2026

Henkilöstövoimavarakehys	2023	2024	2025	2026
Henkilöstökulujen ennuste (€)	13 255 417	13 202 637	13 228 832	13 279 248
Henkilöstökulujen ennuste pl. lomarahojen vaihdot (€)	13 083 097	13 031 003	13 056 858	13 106 618
Henkilöstökulujen tavoite (€)	13 789 390	13 789 390	13 789 390	13 389 390
Tavoite – Ennuste	533 973	586 753	560 558	110 142
Htv-ennuste (htv = 180 htp)	147,6	142,6	141,6	141,0
Htv-tavoite (htv=180 htp)	151,5	151,5	151,5	146,5
Htv: tavoite-ennuste	3,9	8,9	9,9	5,5
Työaikajakauma päätoiminnoittain, tavoite (% , htv): Tarkastus- ja valvontatoiminta	50 % / 76,5 htv	50 % / 76,5 htv	50 % / 76,5 htv	50 % / 73,5 htv
Työaikajakauma päätoiminnoittain, tavoite (% , htv): Muu ydintoiminta	25 % / 37,5 htv	25 % / 37,5 htv	25 % / 37,5 htv	25 % / 36,5 htv
Työaikajakauma päätoiminnoittain, tavoite (% , htv): Tukitoiminta	25 % / 37,5 htv	25 % / 37,5 htv	25 % / 37,5 htv	25 % / 36,5 htv
<i>Työaikajakauma päätoiminnoittain, tavoite (% , htv): Yhteensä</i>	<i>100 % / 151,5 htv</i>	<i>100 % / 151,5 htv</i>	<i>100 % / 151,5 htv</i>	<i>100 % / 146,5 htv</i>
Ennuste henkilöstön virkarakenteesta (% euroista, htv): Ylin johto	1 % / 1 htv	1 % / 1 htv	1 % / 1 htv	1 % / 1 htv
Ennuste henkilöstön virkarakenteesta (% euroista, htv): Johto	2 % / 3 htv	2 % / 3 htv	2 % / 3 htv	2 % / 3 htv
Ennuste henkilöstön virkarakenteesta (% euroista, htv): Tarkastusasiantuntijat	62 % / 91 htv	62 % / 91 htv	62 % / 91 htv	62 % / 91 htv
Ennuste henkilöstön virkarakenteesta (% euroista, htv): Valvonta-asiantuntijat	14 % / 20 htv	14 % / 20 htv	14 % / 20 htv	14 % / 20 htv
Ennuste henkilöstön virkarakenteesta (% euroista, htv): Palveluasiantuntijat	21 % / 31 htv	21 % / 31 htv	21 % / 31 htv	21 % / 31 htv

Liite 5: Hankintasuunnitelma

Hankinnan nimi (kohde)	Kuvaus hankinnasta/ hankkeesta ja sen tavoitteista	Hyödynne- täänkö puite- järjestelyä tai sopimusta	Hankinta julkaistaan kilpailutus- kalenterissa?	Hankinnan ennakoitu minimiarvo	Hankinnan ennakoitu maksimi- arvo	Vuosi	Hankintayksikön sisäinen muistio
Verkkosivuston uudistus	Suunnitellaan VTV:n verkkopalvelujen kokonaisuudistus.	-	Kyllä	50 000	100 000	2023	Karkea hinta-arvio. Laajempi hankinta, joka tarkentuu yhteistyössä ICT:n kanssa. Nyt mainittu summa koskee sivuston suunnitteluvaihetta.
Painopalvelut	Kilpailutetaan painatuspalvelut nykyisen sopimuksen umpeutuksessa syksyllä 2023	Kyllä	Ei	50 000	50 000	2023	Hankinta vuosille 2023–2026, nykyinen sopimus voimassa 1.9.2023 asti
Käännöspalvelut	Kilpailutetaan käännöspalvelut nykyisen sopimuksen umpeutuksessa syksyllä 2023	Ei	Ei	40 000	40 000	2024	Hankinta vuosille 2024–2026, nykyinen sopimus voimassa 1.7.2024 asti
PVR2020 käyttöönotto vaihe 2	Toiminnallinen testaus, lisätoiminnot, käyttöönotto	Ei	Ei	40 000	60 000	2023	-
PVR kehitystyöt osana ylläpitoa	Lakisääteliset uudet toiminnot	Ei	Ei	20 000	40 000	2023	-
ACL – DAB	Ratkaisun kilpailutus ja hankinta	-	-	200 000	40 000	2023	-
Matkapuhelimet	Hankinta (iOS)	Kyllä	Kyllä	50 000	61 000	2023	Tai 2024
Macrobond Fipo	Ratkaisun kilpailutus ja hankinta	-	-	100 000	120 000	2023	Päätös puuttuu
PVR tietoturva-auditointi	Uuden PVR2020 järjestelmän auditointi	Kyllä	Kyllä	30 000	50 000	2023	-
Kokonaisarkkitehtuuri kehitystyö	Asiantuntijapalvelu	Kyllä	Kyllä	30 000	40 000	2023	-
Tekstianalytiikka	Tarkastustyön kertatarpeeseen	Kyllä	-	10 000	20 000	2023	Jos tarkastustoimi tätä tarvitsee
Analytiikka raportointi kehitys	Suunnitelman mukaisesti lisätoimintoja nykyratkaisuun	Kyllä	Kyllä	20 000	40 000	2023	-

PVR päivitys	Puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmän kehitys	-	Ei	500 000	500 000	2026	-
Toimitilan uudistustyö suunnittelu ja toteutus	Tiedonhallinnan ja työn vaatimusten mukaiset uudistukset Lepakkoon	Ei	-	-	-	2023	-
PVR arkistointiratkaisu	Ei-julkaisussa olevien vanhojen tietojen arkistointi	Ei	-	-	-	2024	-
Lisenssihankinnat	-	Kyllä	Kyllä	150 000	250 000	2023	Erittely tehtävä
Koulutuspäivien tilavuokrat	Viraston koulutusviikkoihin liittyvät läsnäolopäivien tilavuokrat	Kyllä	Ei	18 000	25 000	2023	

Liite 6: Koulutussuunnitelma

Tarkastusviraston koulutussuunnitelmassa huomioidaan eri henkilöstöryhmien osaamisen kehittämisen tarpeet. Vuonna 2023 painotetaan erityisesti tarkastusosaamisen kehittämistä ja ylläpitoa, esihenkilötaitojen ja -tietojen kehittämistä sekä tietojohdantamiseen liittyvää osaamista. Koulutussuunnitelman pohjalta laaditaan tarkastusviraston sisäinen koulutuskalenteri.

Vuoden 2022 aikana virastossa on otettu käyttöön Osaava-tietojärjestelmä, joka mahdollistaa henkilökohtaisten tavoitteiden asettamisen ja toimeenpanon. Osaamisen hallintaan tarkoitettu Osaava järjestelmä tukee valmentavaa työtettä ja jatkuvaa vuorovaikutusta esihenkilön kanssa.

Yksilölliset kehityssuunnitelmat

Vuosittain käytävissä kehityskeskusteluissa kartoitetaan henkilöstön osaamista sekä tarvetta ja kiinnostusta kehittyä tarkastusviraston tunnistamien osaamistarpeiden mukaisesti. Kehityskeskustelujen tuloksena syntyvät yksilölliset henkilökohtaiset tavoitteet ja toimenpidesuunnitelmat. Näitä toteuttamalla jokaisella virastolaisella on mahdollisuus huolehtia siitä, että osaaminen on ajantasaista ja sille on kysyntää koko työuran ajan.

Jokaisella on mahdollisuus vähintään yhteen ulkoiseen koulutukseen siten, että käytettävissä on vähintään 600 € henkilöä kohden. Työaikaan yksilöllisten kehityssuunnitelmien toteuttamiselle varataan 5 htp henkilöä kohden.

Viraston omat koulutukset

Virasto tarjoaa sekä tarkastustoimintaan yleisesti liittyvää koulutusta että tarkastuslajikohtaista koulutusta.

Viraston omia koulutuksia järjestetään myös työyhteisötaitoihin ja päivitettävän strategian mukaisiin osaamisalueisiin.

Luentotyyppeistä toteutusten lisäksi käytetään myös muita koulutusmuotoja. Osa koulutuksista järjestetään yhä enemmän eOppivan avulla.

Virasto tarjoaa esihenkilövalmennusta esihenkilöille.

Uusille työntekijöille on tarjolla perehdytysohjelma.

Ammattitutkinnot

Virasto kannustaa tarkastajia pätevyitymään ammattitutkinnoin, joista keskeisimmät ovat tilintarkastajatutkinnot. Lisäksi on mahdollista suorittaa tarkastustoimintaan liittyviä muita sertifiointitutkintoja.

Työssä oppiminen

Osaamisen kehittäminen ei tarkoita yksittäisiä, kertaluontoisia koulutuksia. Oppiminen jatkuu läpi koko työuran ja osaaminen kehittyy eri työtehtävissä kaikissa työuran vaiheissa. Työssä oppimista tuetaan ja tehostetaan. Samalla kehitetään henkilöstön valmiuksia antaa ja vastaanottaa palautetta luontevana osana arjen työtä. Tiimimuotoisessa työskentelyssä työssä oppimista tukevat niin muilta oppiminen kuin oman ammattitaidon jakaminen.

Taulukko 9: Koulutukset henkilöstöryhmittäin

Henkilöstöryhmä	Koulutus
Koko henkilöstö	Työyhteisötaitoihin ja kaikille yhteiseen toimintaan liittyvät koulutukset ja tuki
Johto ja esihenkilötehtävissä toimivat	Esihenkilövalmennus ja -koulutukset Johtamisvalmennukset ja coaching
Projektipäälliköt	Projektinhallinnan koulutus
Tarkastustehtävissä toimivat	Viraston tarjoama tarkastuskoulutus ja oppimisen tuki Muu työtehtäviä tukeva ulkoinen koulutus Sisäiset osaamisen kehittämistä tukevat verkostot (esimerkiksi menetelmätuki, kestävä kehityksen kummitoiminta, ICT-tarkastus) Ulkoiset ammatilliset verkostot (esimerkiksi Valtionhallinnon tarkastajat ry, Sisäiset tarkastajat ry) Ammattitutkinnot ja niihin valmistautuminen
Sisäisissä ja tukipalvelutehtävissä toimivat	Työtehtäviä tukevat koulutukset, koulutusohjelmat ja/tai ammattitutkinnot
Uudet ja hiljattain aloittaneet virkamiehet	Perehdytyskoulutus ja perehtymisen tuki (mentorit ym.)